

ПОСТАНОВЛЕНИЕ

24.10.2022
1396

КАРАР

Алабуга муниципаль районы Башкарма комитетының «2017 - 2024 елларга Алабуга муниципаль районында мәгарифне үстерү» муниципаль программасын раслау турында» 2016 елның 17 ноябрэндәге 1441 номерлы карарына үзгәрешләр кертү хакында

Россия Федерациясе Бюджет кодексы, Алабуга муниципаль районы Башкарма комитетының «Алабуга муниципаль районы муниципаль программаларын эшләү, гамәлгә ашыру һәм нәтижәләгән бәяләү тәртибен раслау турында» 2014 елның 9 июлендәге 765 карары нигезендә, һәм Алабуга муниципаль районында мәгариф өлкәсендә дәүләт сәясәтен гамәлгә ашыру максатларында, Татарстан Республикасы Алабуга муниципаль районы Башкарма комитеты

КАРАР БИРӘ:

1. Алабуга муниципаль районы Башкарма комитетының «2017 - 2024 елларга Алабуга муниципаль районында мәгарифне үстерү» муниципаль программасын раслау турында» 2016 елның 17 ноябрэндәге 1441 номерлы карарына түбәндәге үзгәрешләрне кертүгә:

1.1. Муниципаль программа исемен түбәндәге редакциядә бәян итәргә: «2017 - 2025 елларга Алабуга муниципаль районында мәгарифне үстерү»;

1.2. «2020-2025 елларга Алабуга муниципаль районында мәгарифне үстерү» муниципаль программасын яңа редакциядә расларга.

2. Алабуга муниципаль районының Финанс-бюджет палатасына (Э.И. Садыйкова) әлеге максатларга жирле бюджетта каралган ассигнованиеләр чикләрендә программаны финанслауны тәмин итәргә.

3. Әлеге карар рәсми рәвештә бастырып чыгарылырга тиеш.

4. Әлеге карарның үтәлешен контрольдә тотуны Алабуга муниципаль районы Башкарма комитеты житәкчесенәң социаль үсеш буенча урынбасары Л.Р. Яһудинага йөкләргә.

Житәкче

Л.Ф. Нургаянов

Татарстан Республикасы
Алабуга муниципаль районы
Башкарма комитетының
24.10.2022
1396
караына 1 нче кушымта

**«2020-2025 елларга
Алабуга муниципаль районында
мәгарифне үстерү»
МУНИЦИПАЛЬ ПРОГРАММАСЫ**

АЛАБУГА

**«2020-2024 елларга Алабуга муниципаль районында
мәгарифне үстерү» муниципаль программасы
ПАСПОРТЫ**

Программаның исеме	«2017 - 2025 елларга Алабуга муниципаль районында мәгарифне үстерү» муниципаль программасы (алга таба - Программа)
Программаның заказчысы	Алабуга муниципаль районы Башкарма комитеты
Программаны эшләү өчен төп нигез	<p>«Россия Федерациясендә мәгариф турында» 2012 елның 29 декабрдәге 273-ФЗ номерлы Федераль закон, «Мәгариф турында» 2013 елның 22 июлендәге 68-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законы, 2018-2025 елларга «Россия Федерациясендә «Мәгарифне үстерү» дәүләт программасын раслау турында» Россия Федерациясе Хөкүмәтендә 2017 елның 26 декабрдәге 1642 номерлы карары, «Россия Федерациясендә жирле үзидарә» оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрдәге 131-ФЗ номерлы Федераль закон, «2014 - 2025 елларга Татарстан Республикасы мәгарифен һәм фәнне үстерү» дәүләт программасын раслау турында» Татарстан Республикасы Министрлар Кабинетының 2014 елның 22 февралдәге 110 номерлы карары, «2023 - 2030 елларга Татарстан Республикасы дәүләт телләрен һәм Татарстан Республикасында башка телләргә саклау, өйрәнү һәм үстерү «дәүләт программасын раслау турында» Татарстан Республикасы Министрлар Кабинетының 2020 елның 10 сентябрдәге 821 номерлы карары.</p>
Программаны төп эшләүчеләре	«Алабуга муниципаль районы Башкарма комитетының мәгариф идарәсе» муниципаль казна учреждениесе Алабуга муниципаль районының белем бирү оешмалары жетәкчеләре советы
	Уңайлы сыйфатлы белем бирүдә халык ихтыяжларын тулырак канәгатьләндерү, белем бирү сыйфатын баялау процедураларының объектив булуы һәм бала шәхесендә бербөтен гармонияле үсешен һәм аның Алабуга муниципаль районының заманча социаль-иқтисадый киңлегенә уңышлы интеграцияләнүен тәмин итә торган функциональ грамоталылык.
Программаның бурычлары	<p>Кеше потенциалын формалаштыру нигезләре буларак мәгариф системасын үстерүнең инновацион механизмнарын булдыру; сыйфатлы белем алу мөмкинлеген арттыру өчен кирәкле шартлар тудыру;</p>

Татарстан Республикасының заманча инновацион социаль юнәлешле үсеше таләпләренә туры килә торган сыйфатлы мәктәпкәчә белем алу мөмкинлеген тәэмин итүгә юнәлдерелгән мәгарифне нәтижәле үстерү өчен шартлар тудыру;

Алабуга муниципаль районында мәктәпкәчә белем бирү торышын мониторинглауның бердәм системасын булдыру;

конкурентлыкка сәләтле, социаль һәм һөнәри мобил шәхесне шактый интеллектуаль һәм әхлакый потенциалга ия булу, гомуми белем бирү системасында профильле укыту оештыру;

балаларны һәм яшүсмерләренә тәрбияләү системасын камилләштерү, аларны районның заманча социаль-мәдәни киңлегендә социальләштерү;

сәләтле балаларны ачыклау, аларга ярдәм итү һәм үстерү, аларны интеллектуаль, ижади һәм спорт эшчәнлегендә үз-үзләрен тормышка ашыру, сәләтләргә туры китереп һөнәри үзбилгеләнү өчен шартлар тудыру;

гомуми белем бирү оешмаларында бала үсешен психологик-педагогик тәэмин итү системасын булдыру;

мәгариф учреждениеләренә матди-техник торышын куркынычсызлык таләпләренә, санитария һәм янгынга каршы нормативларга туры китерү өчен чаралар комплексы төзү;

укучыларның социаль мобиллеге инфраструктурасын булдыру;

шәхес һәм жәмгыять таләпләре нигезендә мәгариф системасының динамик үсешен тәэмин итү;

районда «Мәгариф» өстенлекле милли проектына гамәлгә ашыруны дәвам итүне тәэмин итү;

сыйфатлы өзлексез белем алу өчен укучыларга тигез шартлар тәэмин итү;

мәгариф системасына яңа дәрәжә белем бирү стандартларын керту;

укучыларның сәламәтлеген саклау һәм ныгыту, мәгариф учреждениеләрендә сәламәтлек саклауны булдыру;

мәгариф учреждениеләренә инновацион эшчәнлеген үстерү;

мәгариф учреждениеләренә тәҗрибә-эксперименталь һәм тикшеренү эшчәнлеген үстерү;

мәгариф системасында белем бирүнең сыйфатын мониторинглауны оештыру - методик шартлар тудыру һәм гамәлгә ашыру, белем бирүнең сыйфатын бәяләү системасын үстерү;

махсус оештырылган белем һәм методик киңлек булдыру юлы белән белем бирү сыйфатын күтәрү буенча катлаулы социаль шартларда булган мәктәпләргә укытуның түбән

	<p>нәтижеләре булган мәктәпләргә ярдәм итү системасын булдыру;</p> <p>Алабуга муниципаль районының социаль-иқтисадый үсешен исәпкә алып, чыгымнарны планлаштыруны оештыруны тәмин итә торган шартлар тудыру;</p> <p>2017-2025 елларга Алабуга муниципаль районының социаль сәясәтендә инклюзия концепциясен гамәлгә ашыру өчен шартлар тудыру; мәгариф оешмаларында белем алуның махсус шартларын ФДББС һәм Сәламәтлек мөмкинлекләре чикләнган балалар өчен ФДББС таләпләренә туры китерү;</p> <p>педагогик кадрларны беркетү өчен шартлар тудыру һәм аларны стимуллаштыру системасын камилләштерү, заманча укытучыны педагогның һөнәри стандартын этаплап кертү яктылыгында әзерләү;</p> <p>укучыларның һөнәри ориентациясенә бердәм системасын булдыру, алдан әзерлекне һәм профильле укытуны үстерү; Россия мәктәп укучылары хәрәкәтенә Татарстан төбәк бүлеген үстерү.</p>																																								
<p>Программаны гамәлгә ашыру сроклары</p>	<p>2017 - 2025 еллар</p>																																								
<p>Программаны финанслау күләмнәре һәм чыганаclarы</p>	<p>Программаны финанслау күләмнәре фаразлау характерында һәм чираттагы финанс елына һәм план чорына Татарстан Республикасы Алабуга муниципаль районы бюджетын формалаштыруны исәпкә алып ел саен төзәтмәләр кертергә (төгәлләштерелергә) тиеш.</p> <p style="text-align: right;"><i>Мең сум.</i></p> <table border="1" data-bbox="497 1281 1528 1930"> <thead> <tr> <th>Финанслау чыганаclarы</th> <th>2017</th> <th>2018</th> <th>2019</th> <th>2020</th> <th>2021</th> <th>2022</th> <th>2023</th> <th>2024</th> <th>2025</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Республика бюджетты</td> <td>408 892,3</td> <td>636 168,3</td> <td>647 966,5</td> <td>672 395,0</td> <td>757 800,5</td> <td>697 025,9</td> <td>791 569,8</td> <td>795 439,5</td> <td>795 457,2</td> </tr> <tr> <td>Жирле бюджет</td> <td>709 749,7</td> <td>550 310,3</td> <td>623 235,0</td> <td>618 671,8</td> <td>760 929,8</td> <td>785 990,4</td> <td>993 894,5</td> <td>1 001 114,8</td> <td>1 007 167,3</td> </tr> <tr> <td>Барлығы</td> <td>1 118 642,0</td> <td>1 186 478,6</td> <td>1 271 201,5</td> <td>1 291 066,8</td> <td>1 518 730,4</td> <td>1 483 016,3</td> <td>1 785 464,3</td> <td>1 796 554,3</td> <td>1 802 624,5</td> </tr> </tbody> </table>	Финанслау чыганаclarы	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	Республика бюджетты	408 892,3	636 168,3	647 966,5	672 395,0	757 800,5	697 025,9	791 569,8	795 439,5	795 457,2	Жирле бюджет	709 749,7	550 310,3	623 235,0	618 671,8	760 929,8	785 990,4	993 894,5	1 001 114,8	1 007 167,3	Барлығы	1 118 642,0	1 186 478,6	1 271 201,5	1 291 066,8	1 518 730,4	1 483 016,3	1 785 464,3	1 796 554,3	1 802 624,5
Финанслау чыганаclarы	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025																																
Республика бюджетты	408 892,3	636 168,3	647 966,5	672 395,0	757 800,5	697 025,9	791 569,8	795 439,5	795 457,2																																
Жирле бюджет	709 749,7	550 310,3	623 235,0	618 671,8	760 929,8	785 990,4	993 894,5	1 001 114,8	1 007 167,3																																
Барлығы	1 118 642,0	1 186 478,6	1 271 201,5	1 291 066,8	1 518 730,4	1 483 016,3	1 785 464,3	1 796 554,3	1 802 624,5																																
<p>Программаның максатларын һәм бурычларын</p>	<p>Шәхес мөмкинлекләре, балаларның сәламәтлеге мөмкинлекләре һәм торышы нигезендә белем бирү хезмәтләренә халыкның ихтыяжларын канәгатьләндерү, мәктәпкәчә яшьтәге балаларга вариатив белем бирү</p>																																								

<p>тормышка ашыруның көтелгән соңгы нәтижеләре (нәтижеләрне бәяләү индикаторлары) һәм бюджет нәтижелелеге күрсәткечләре</p>	<p>хезмәтләре күрсәтү арту;</p> <p>югары белемле мәктәпкәчә мәгариф учреждениеләрендә тәрбияләнүчеләрнең чагыштырма авырлыгын арттыру;</p> <p>укучыларны профильле укуыту белән колачлауны арттыру;</p> <p>авылда сыйфатлы белем алу мөмкинлеген арттыру: база мәктәпләре һәм ресурс үзәкләре булдыру;</p> <p>белем бирүнең барлык дәрәжәләренең давамчанлыгын тәмин итү;</p> <p>катлаулы социаль шартларда урнашкан мәктәпләрдә белем бирүнең сыйфатын күтәрү;</p> <p>муниципаль дәрәжәдәге ижади һәм конкурс чараларында катнашуны - укучыларның 25-30 процентын, шул исәптән сәламәтлек мөмкинлекләре чикләнгән балаларны да тәмин итү; региональ дәрәжәдәге, федераль дәрәжәләрдәге ижади һәм конкурс чараларында - укучыларның кимендә 10 процентка тәмин итәргә;</p> <p>барлык гомуми белем бирү предметлары буенча олимпиаданың региональ этабында катнашучылар санын арттыру;</p> <p>региональ конкурсларда жиңүчеләр санын 2025 елга 16 укучыга кадәр (белем алуучыларның гомуми саныннан 0,2 процентка) арттыру;</p> <p>район мәгариф учреждениеләрен инновацион һәм тәҗрибә-эксперименталь эшчәнлеккә жәлеп итү;</p> <p>белем бирү хезмәтләренең сыйфатын бәяләүнең нәтиҗәле механизмнарын кертү;</p> <p>мәгариф процессының барлык юнәлешләре буенча мәгълүмати-коммуникация компетентлыгына ия булган мәгариф оешмаларында педагогик хезмәткәрләренең 100% булуын тәмин итү;</p> <p>республика һәм федераль программалар нигезендә Программаны гамәлгә ашыру чорында мәгариф учреждениеләренең матди-техник базасын ныгыту;</p> <p>республика һәм федераль программалар нигезендә мәгариф объектларын төзү, капитал ремонтлау һәм реконструкцияләү;</p> <p>белем бирү сыйфаты белән идарә итү өлкәсендә мәгариф учреждениеләре житәкчеләренең һөнәри компетентлыгын үстерү;</p> <p>Алабуга муниципаль районының муниципаль берәмлекләрендә тәрбия бирүне үстерү, балалар ижтимагый оешмалары һәм берләшмәләре эшчәнлеген активлаштыру, укуыту үзидарәсе формаларын үстерү, балалар һәм яшүсмерләрне балалар ижтимагый хәрәкәте белән колачлауны арттыру;</p> <p>педагогларның һөнәри осталыгын аларның район һәм</p>
--	---

	<p>республика конкурсларында катнашуын оештыру юлы белән үстерү;</p> <p>тәрбия эшендә мәгариф учреждениеләре музейларының статусын күтәрү;</p> <p>Алабуга муниципаль районының мәгариф системасында шәхес үсешенә психологик-педагогик ярдәм күрсәтү системасы булу, төбәк һәм муниципаль психологик хезмәтләр аша психологик-педагогик ярдәм күрсәтелгән балалар санын арттыру;</p> <p>белем бирү процессында катнашучыларны сәламәт яшәү рәвешен оештыру рәвешләренә һәм ысулларына ия булу;</p> <p>мәгариф учреждениеләрендә укучыларның сәламәтлеге торышына мониторинг уздыру;</p> <p>төп гомуми һәм урта гомуми белем алуга, башлангыч һәм урта һөнәри белем бирү учреждениеләрендә ятим балаларның һәм ата-ана тәрбиясеннән мәхрүм калган балаларның белем алуга хокукларын гамәлгә ашыру,</p> <p>югары белем бирү нәтижәләренә ирешкән иң яхшы укытучыларга финанс ярдәме;</p> <p>инновацион белем бирү программаларын гамәлгә кертүче гомуми белем бирү оешмаларының укыту-методик базасын модернизацияләү;</p> <p>сыйныф житәкчеләге өчен айлык акчалата түләүләренә тәмин итү;</p> <p>мәгариф учреждениеләренең заманча электрон белем бирү ресурсларынан файдалана алуын киңәйтү, компьютер жиһазлары белән тәмин итү.</p>
--	--

1. Мәгариф өлкәсендә икътисади үсешнең агымдагы торышы характеристикасы

Алабуга муниципаль районында мәгариф системасының заманча моделен формалаштыру өчен барлык шартлар да тудырыла: федераль, республика һәм район программалары гамәлгә ашырыла, гражданның гомуми белем алуга хокуклары дөүләт гарантияләре тәмин ителә, инфраструктураны модернизацияләүгә, сәләтле балаларга ярдәм итүгә, укытучы потенциалын үстерүгә, яшь буынның сәламәтлеген саклауга зур игътибар бирелә.

Мәгариф учреждениеләренең инновацион эшчәнлегенә активлаша.

Белем алу мөмкинлегенә һәм сыйфаты халыкның торыш дәрәжәсен, кеше капиталы сыйфатын, халыкның социаль һәм хезмәт мобиллеген, яшәү урынын сайлаганда территориянең жәлеп итүчәнлеген билгели торган төп факторларның берсе булып тора.

Һәр гражданин үзенең позитив социаль, мәдәни, икътисади потенциалын торышка ашыру, һәм, ахыр чиктә, гражданның социаль - икътисади үсешенә мәгарифнең миссиясе булып тора.

Аның өчен мәгариф өлкәсе һәр кешенең гомере буена сыйфатлы белем бирү хезмәтләрен ала алырлыгын тәэмин итәргә тиеш.

Муниципаль программаны гамәлгә ашыру түбәндәге өстенлекле юнәлешләр буенча башкарылачак: укучыларны социаль практикага жәлеп итү һәм аларга үзүсешнең потенциал мөмкинлекләре турында мәгълүмат бирү, укучыларның фәнни, ижади һәм эшқуарлык активлыгына ярдәм итү; лидерлык күнекмәләренә, инициативалы һәм талантлы яшьләргә ярдәмнең бербөтен системасын формалаштыру; укучыларга гражданлык белеме бирү һәм патриотик тәрбия бирү, балалар һәм яшьләр арасында хокукый, мәдәни кыйммәтләрне формалаштыруга ярдәм итү.

Бүген төп дәрәжәләрдә белем алу мөмкинлегенең төп мәсьәләләре хәл ителде.

Төрле дәрәжәләрдә белем бирү нәтижәләренең сыйфатын күтәрү башка системалы өстенлекле юнәлеш булып тора. Шуңа күрә вакытта сүз узган ел кулланылган критерийларга карата белем бирүнең сыйфатын күтәрү турындагына түгел, ә белем бирү нәтижәләренең халык ихтыяжларына туры килүен тәэмин итү турында да бара. Сүз уртачаланган шәхси белем бирү нәтижәләре турындагына түгел, ә мәгариф системасы формалаштыра торган бөтен буынның сыйфат характеристикасы, сыйфатлы белем бирү нәтижәсенә ирешү өчен мөмкинлекләр тигезлегенә дә кагыла.

"Сыйфатлы «белем бирү турындагы күзаллауларны аның барлык дәрәжәләрендә яңадан карау, шәхси үзләштерелгән һәм күмәк бүленгән белемнәрнең, компетенцияләренә, жайланмаларның шәхси уңышлылык, социаль-мәдәни һәм икътисади модернизацияләү өчен мөһим булуын билгеләү актуаль булып тора.

Гадәттәге мәгариф институтлары - балалар бакчалары, мәктәпләр, мәгариф системасының үзәк элементлары булып калып, бүген балаларга өстәмә белем бирүнең даими үсә торган секторлары, заманча үзлегенән белем алу чаралары белән тулыландырыла.

Заманча сыйфатка һәм сыгылмалылыкка бары тик кызыксынучы затларның, укучыларның үзләрен дә кертеп, аларның гаиләләренең актив катнашындагына ирешергә мөмкин.

Шуңа күрә мәгариф өлкәсен күбрәк ачык булу юнәлешендә модернизацияләү, инициатива һәм активлык күрсәтү өчен белем алуучыларның, аларның гаиләләрен һәм жирле берләшмәләренә дә кертеп, белем бирү процессына, белем бирү эшчәнлегенә турыдан-туры жәлеп итү аша зур мөмкинлекләр тудыру өстенлекле юнәлеш булып тора.

Бу өстенлек ачык жәмгыять төзү бурычынгына түгел, хәзергә кадәр нәтижәле файдаланылмаган гаиләләр һәм оешмаларның киң белем потенциалын да чагылдыра.

Муниципаль программаның стратегик максаты - укучыларның уңышлы социальләшүе һәм үзләрен нәтижәле гамәлгә ашыру өчен шартлар тудыру, аларның потенциалын үстерү һәм жәмгыятьне инновацион- социаль юнәлештә үстерү мәнфәгатләрендә, аннан файдалану.

Алабуга муниципаль районында мәгариф өлкәсендә дәүләт сәясәтенең төп инструментлары булып соңгы елларда «Мәгариф»

өстенлекле милли проекты; Татарстан Республикасының гомуми мәгарифен модернизацияләү чаралары комплексы тора.

Жәмгыятьнең барлык дәрәжэләрендә белем бирү халыкның үзбилгеләнешенә һәм үз-үзен тормышка ашыруына ярдәм итү нәтижәсендә тормышның барлык яшьләренә жәлеп итүчән һәм ориентлашкан үсеш факторы буларак карала.

Алабуга муниципаль районынан да искәрмә юк, анда соңгы елларда мәгариф иң интенсив реформалашкан тармакларның берсе булып тора.

Хәзерге вакытта Алабуга муниципаль районында мәгариф системасының тотрыклы эшләве тәмин ителгән һәм аның киләчәк үсеше өчен алшартлар тудырылган.

Мәктәпкәчә белем бирү

Алабуга муниципаль районының мәктәпкәчә белем бирү өлкәсендә белем бирү сәясәтенә мөһим өстенлеге булып белем алу мөмкинлеген һәм сыйфатын тәмин итү буенча комплекслы чаралар тора.

Районда 5681 бала йөри торган 43 мәктәпкәчә белем бирү учреждениесе, 2 мәктәпкәчә төркем һәм милли мәгариф үзәге эшли.

Район буенча мәктәпкәчә белем алу 82% тәшкил итә.

Алабуга муниципаль районында 3-7 яшьлек балалар өчен мәктәпкәчә белем алу мөмкинлегенә 100 % тәшкил итте, 0 яшьтән 3 яшькә кадәр балалар өчен - 96 % (2017 елда - 88,6 %).

Түбәндәге белем бирү оешмаларында үзгәртеп кору үткәрелде:

2018 елда:

«11 нче төп гомуми белем бирү мәктәбе» ББМБУ,

«37 нче балалар бакчасы» МББМБУ;

«1 нче Гимназия» ББМБУ,

«27 нче «Миләшкәй» балалар бакчасы» МББМБУ.

2020 елда:

«Мурзиха башлангыч мәктәбе» БББМБУ,

«Мурзиха балалар бакчасы» МББМБУ.

2021 елда:

ТР АМР «Иске Көклек төп гомуми белем бирү мәктәбе» ББМБУ һәм ТР АМР «Иске Көклек балалар бакчасы» МББМБУ. - Татарстан Республикасы Алабуга муниципаль районының «Иске Көклек төп гомуми белем бирү мәктәбе» гомуми белем бирү муниципаль бюджет учреждениесе.

ТР АМР «Лекарево урта гомуми белем бирү мәктәбе» ББМБУ һәм ТР АМР «Лекарево балалар бакчасы» МББМБУ. - Татарстан Республикасы Алабуга муниципаль районының «Лекарево урта гомуми белем бирү мәктәбе» гомуми белем бирү муниципаль бюджет учреждениесе.

Мәктәпкәчә белем бирү учреждениеләрендә балаларның иминлеген һәм уңайлыгын тәмин итә торган шартлар тудырылды, яңа технологияләр кулланыла, шулай ук кулланучылар өчен заманча идарә итү һәм сыйфатны бәяләү мәгълүмати мохите булдырылды.

Моның өчен белем бирү чөлтәрен һәм мәктәпкәчә белем бирү инфраструктурасын модернизацияләү уздырыла, мәктәпкәчә гомуми белем бирү федераль дәүләт белем бирү стандартлары кертелде.

Балаларның сәламәтлеген саклау һәм ныгыту максатларында медицина, процедура кабинетлары, изолятор белән тәмин ителде. Музыкаль һәм физкультура заллары, бассейннар эшли.

Укучыларның һәм хезмәткәрләрнең тормышы, янгын куркынычсызлыгы, санитария-гигиена нормаларына учреждениеләр хезмәтне саклау һәм иминлек тәмин итү таләпләренә туры килә.

Мәктәпкәчә учреждениеләр максатларына һәм бурычларына туры китереп, белем бирү процессын оештыруның заманча формаларын һәм ысуллары кулланыла.

«Иң яхшы билингваль балалар бакчасы» республика конкурсында жиңүчеләр:

2018 ел - «Киләчәк» 39 нчы балалар бакчасы» МББМБУ,

2019 ел - «Баланы үстерү үзәге» МББМБУ

«Алтын ачкыч» 38 нче балалар бакчасы».

2021 елда - «35 санлы «Ләйсән» балалар бакчасы» МББМБУ.

Алабуга муниципаль районында балаларның ижади сәләтләрен алдан ук күрә белүне тәмин итү, мәгълүматны тәнкыйди кабул итү күнекмәләрен үстерү, стандарт булмаган карарлар кабул итү, креативлыкка, уйлап табучанлыкка, командада эшләргә һәм мәктәпкә керүгә әзерләү өчен өстәмә белем бирү чөлтәре киңәйтелде.

«Ел тәрбиячесе-2018» Бөтенроссия конкурсының төбәк этабында 36 нчы номерлы МББМБУ музыка житәкчесе, Каткова Людмила Сергеевна, Татарстан Республикасының иң яхшы тәрбиячеләренә 20 арсына керде.

«Алтын ачкыч» 38 нче балалар бакчасы»-баланы үстерү үзәге» МББМБУ педагог-психологы, Батракова Лилия Мидехәт кызы, «Тәрбия һәм өстәмә белем бирү өлкәсендә иң яхшы хезмәткәр», «Педагог-психолог-2018» һөнәри осталык конкурсында Татарстан Республикасының иң яхшы педагог-психологлары унлыгына керде.

«Ел тәрбиячесе-2018» Бөтенроссия конкурсының төбәк этабында «35 санлы «Ләйсән» балалар бакчасы» МББМБУ тәрбиячесе, Хәмидуллина Венера Рәвил кызы, Татарстан Республикасының иң яхшы тәрбиячеләренә 20 аралыгына керде.

«25 нче «Чишмәкәй» балалар бакчасы» МББМБУ педагог-психологы, Прохорова Светлана Васильевна, «Тәрбия һәм өстәмә белем бирү өлкәсендә иң яхшы хезмәткәр», «Педагог-психолог-2019» һөнәри осталык конкурсында Татарстан Республикасының иң яхшы педагог-психологлары унлыгына керде.

2020-2021 уку елында «Ел тәрбиячесе-2021» Бөтенроссия конкурсының төбәк этабы лауреаты - 26 нчы «Семицветик» МББМБУ тәрбиячесе, Ишкина Мария Сергеевна, лаек булды.

Шавельева Диана Михайловна, АМР «38 нче номерлы балалар бакчасы» МББМБУ педагог-психологы, «Педагог-психолог-2021»-

Республика конкурсының зона этабының 2 нче дәрәжә дипломы белән бүләкләнде .

Югарыда баян ителгәннәрдән чыгып, 2017 - 2025 елларга мәктәпкәчә белем бирүне үстерүнең түбәндәге өстенлекле юнәлешләре билгеләнде:

- балалар яшеннән башлап балалар өчен мәктәпкәчә белем бирү хезмәтләренә халыкның ихтыяжын тулысынча канәгатьләндерү;

- мәктәпкәчә белем бирүнең федераль дәүләт стандартларына туры килә торган шартлар тудыру, барлык мәктәпкәчә учреждениеләрдә, ата-аналарның социо-мәдәни даирәсе үзенчәлеген һәм сорауларын исәпкә алу;

- мәктәпкәчә яшьтәге баланы үстерүнең уңайлы мохитен тәмин итү (көн режимы, хәрәкәт активлыгы, уенда укыту);

- һәр баланың социаль иминлеген тәмин итүдә һәм уңышлы үсешендә гаилә һәм балалар бакчасы хезмәттәшлеге;

- яңа стандартлар кертү кысаларында мәктәпкәчә һәм башлангыч гомуми белем бирүнең дәвамчанлыгы.

Башлангыч гомуми, төп гомуми, урта гомуми белем.

Алабуга муниципаль районында 23 гомуми белем бирү учреждениесе эшли:

(башлангыч - 1; төп - 4; урта - 18) һәм 1 филиал (МБОУ «Хлыстово башлангыч мәктәбе») һәм сәламәтлеге мөмкинлекләре чикләнгән балалар өчен 2 мәктәп һәм 2020 елдан КФУның Университет мәктәбе ачылды.

АМР буенча сыйныфларның уртача тулылыгы - 20,4: шәһәрдә - 24,08 кеше; авылларда - 8,1 кеше.

5 гомуми белем бирү оешмасында 1238 кеше (12,5%) икенче сменада белем ала (2017 елда. - 15,97 %).

Инновацион эшчәнлек 4 мәктәп (2 - гимназия, 1 - милли белем бирү үзәге), аерым фәннәрне тирәнтен өйрәтүче 1 мәктәп) базасында тормышка ашырыла.

Эксперименталь муниципаль майданчыклар - 10.

2020 елның 1 нче сентябрдә - 1224 урынлы «Адымнар-Алабуга» полилингваль белем бирү комплексы ачылды.

2022 елда Татарстан Республикасы Алабуга муниципаль районының «10 нчы урта гомуми белем бирү мәктәбе» гомуми белем бирү муниципаль бюджет учреждениесе Татарстан Республикасы Алабуга муниципаль районының «10 нчы күппрофильле лицей» гомуми белем бирү муниципаль бюджет учреждениесенә үзгәртелде.

Укучыларга социаль ярдәм чаралары балаларны гомуми белем бирү учреждениеләренә һәм киресенчә бушлай ташу, ул 10 мәктәп автобусы белән гамәлгә ашырыла.

Белем бирү учреждениеләренең эш нәтижәләлеген, ижтимагый жәлеп итүчәнлеген һәм конкурентлыкка сәләтлелеген арттыруның төп шартларынан берсе-чыгарылыш сыйныф укучыларының казанышларын бәяләү.

Бүген белем бирүнең барлык баскычларында белем бирү программаларын үзләштерү нәтижеләрен ачык, объектив һәм бәйсез бәяләү механизмнарын формалаштыру бурычы тора.

Шулай ук әһәмиятле социаль-шәхес һәм һөнәри компетенцияләрен формалашу динамикасын һәм дәрәжәсен күзәтүгә юнәлдерелгән бәяләү инструментариясен үстерү. Дәүләт таләпләрен һәм белем бирү стандартларын гамәлгә ашыру мэгариф өлкәсендәге эшнең иң мөһим өстенлекле юнәлешләреннән берсе булып тора.

Белем бирү дәрәжәсенә булу-булмауга карамастан (мәктәпкәчә, төп, урта) яңа буын өчен түбәндәге стандартлар, өстенлекләр хас:

- социаль-әһәмиятле компетенцияләр формалаштыру һәм өзлексез мөстәкыйль социаль-шәхси һәм һөнәри үсешкә сәләт формалаштыру кебек нәтижеләр сыйфатын яңа аңлау.;

- жәмгыятьнең социаль тотрыклылыгы һәм алга таба үсеше (алдан белем бирү) өчен база булдыру, «белем икътисады» өчен кеше капиталын булдыру, шулай ук мәдәни саклану һәм «мәдәният кешесе» формалаштыру;

- белем алуга басым гамәлдә эшчәнлек аша (уен, проект эше, тикшеренү, стажировка), динамик рәвештә үзгәрәп торучы жәмгыятьнең чакыруларына мобилль социаль-позитив тәэсир итү өчен кирәкле мөстәкыйль уку формаларын культивацияләү;

- мэгълүмат-коммуникация технологияләрен һәм челтәр ресурсларын киң куллану;

- белем бирү процессында катнашучыларның барысын да эшкә тигез жәлеп итү һәм балалар һәм яшьләр өчен бердәм белем бирү һәм үсеш пространствосы булдыру;

- социаль-икътисади һәм мәдәни даирә үзгәрешләренең һәм социаль-икътисади үсеш перспективаларының спецификасын исәпкә алып, мобилль реакциягә керергә сәләтле белемнең мөстәкыйльлеген һәм ачыклығын үстерү.

Бурыч шунда ки, укучыны (тәрбияләнүчене) билгеле бер күләмдәге белешмәләр белән генә тәмин итеп калмыйча, даими рәвештә яңа белемнәр алу, карарлар кабул итү өчен мэгълүмат эзләү һәм алардан нәтижелә файдалану.

Шул ук вакытта эшнең нәтижеләлеге педагогның бала (укучы) белән генә түгел, ә аның ата-анасы, социаль даирәсе белән дә компетентлы багланышлар төзи белүенә бәйле.

Яңа белем бирү стандартларын гамәлдә гамәлгә ашыру, социаль лифт буларак, белем бирүнең төп функциясен актуальләштерә, ул «тигез старт» булдыруны һәм һәр кешене аның шәхси омтылышлары һәм һөнәри өстенлекләре нигезендә алга таба этәрүнең киң мөмкинлекләрен тәмин итә.

Бүген Алабуга муниципаль районының белем бирү учреждениеләре РФ Мэгариф һәм фән министрлыгының норматив документлары белән билгеләнгән уку баскычларының штат режимында яңа стандартка күчүне тормышка ашыралар:

2011 елның 1 сентябреннән башлап районның барлык мәгариф учреждениеләрендә федераль дәүләт белем бирү стандартлары гамәлгә ашырыла.

01.09.2015 елдан - төп гомуми белем бирүнең федераль дәүләт белем бирү стандарты;

01.09.2020 елдан - урта гомуми белем бирүнең федераль дәүләт белем бирү стандарты.

Дәрестән тыш эшчәнлекнең барлык программаларын эчтәлеге дәрестәр үткөрүнең төрле формалары ярдәмендә тормышка ашырыла: экскурсияләр, түгәрәк өстәлләр, диспутлар, олимпиадалар, конкурслар, ярышлар, эзләү һәм фәнни тикшеренүләр, ижтимагый-файдалы практикалар, социаль проектлау, интеллектуаль уеннар, эзләү маршрутлары.

Федераль дәүләт белем бирү стандартын гамәлгә ашыруны тәмин итү өчен заманча жиһазлар китерелә, уку фондлары тулыландырыла.

Белем бирү учреждениеләренең эш нәтижәләлеген, ижтимагый жәлеп итүчәнлеген һәм конкурентлыкка сәләтлелеген арттыруның төп шартларыннан берсе-чыгарылыш сыйныф укучыларының казанышларын бәяләү.

Бүген белем бирүнең барлык баскычларында белем бирү программаларын үзләштерү нәтижәләрен ачык, объектив һәм бәйсез бәяләү механизмнарын формалаштыру бурычы тора.

шулай ук әһәмиятле социаль-шәхес һәм һөнәри компетенцияләрен формалашу динамикасын һәм дәрәжәсен күзәтүгә юнәлдерелгән бәяләү инструментариясен үстерү.

Районда укучыларны профильле уку планнары нигезендә булачак һөнәри эшчәнлеккә максатчан эзерлек алып барыла.

Профильле эзерлек дәрәжәсе 100 % тәшкил итә.

Уку профильләре булган сыйныфлар ачылды: - Табигый-фәнни - 11,68% - Социаль-икътисадый - 27,11% - Технологик - 27,76% - Гуманитар - 11,36% Универсаль - 22,08% (3 - шәһәр һәм 6 авыл мәктәпләрендә).

«Мәгариф» милли проекты кысаларында:

- «Циффрлы белем бирү мохите» (2 мәктәп-4000,0 мең сум):

ТР АМР «Аерым фәннәрне тирәнтен өйрәнү 9 нчы мәктәп» ББМБУ;

ТР АМР «Адымнар-Алабуга» полилингваль белем бирү комплексы»

ББАМУ;

– «Заманча мәктәп» (1.09.2021 ел), 4 үзәк ачылды - 283 мәктәп укучысы-35 программада ээди):

ТР АМР «Костенеево урта мәктәбе» ББМБУ;

ТР АМР «11 нче мәктәп» ББМБУ;

ТР АМР «Иске Юраш урта мәктәбе» МБМУ;

ТР АМР «Бехтерево урта мәктәбе» ББМБУ.

Татарстан Республикасы Президенты Рөстәм Нургали улы Миңнеханов йөкләмәсен үтәү йөзеннән «АК БАРС СОЗИДАНИЕ» хәйрия фонды

тарафыннан Алабуга муниципаль районы укытучыларына 15 880,0 мең сумлык 397 ноутбук тапшырылды.

Милли белем һәм тәрбия.

Районда милли мәгариф үсешенең мөһим индикаторларының берсе - балаларга туган телдә белем бирүне оештыру һәм мәктәпләрдә туган телне өйрәнү күрсәткече.

Районда бүген татарлар саны 2954 кеше тәшкил итә, бу - укучыларның гомуми санының 31 % ын тәшкил итә;

1776 татар баласы милли мәктәпләрдә, 678 бала балалар бакчасында белем ала һәм тәрбияләнә.

5 балалар бакчасы татар телендә тәрбия һәм укыту алып барыла.

Авыл жиригендә татар телендә белем бирүче 2 мәктәп бар, шәһәрдә-1 нче гимназия, «1 нче Гимназия-милли мәгариф үзәге», анда татар телендә тәрбия һәм укыту белән 13 мәктәпкәчә төркемнәре эшләп килә.

2020 елның 1 сентябреннән «Алабуга - Адымнар» күптелле белем бирү комплексы ачылды.

2022 елда түбәндәге балалар бакчаларында татар телендә укыту һәм тәрбия бирү буенча өстәмә төркемнәр ачылды: 24,25,36,38,39.

2022 елда «Татарстан Республикасында туган телләр һәм халык бердәмлеге елы» кысаларында - 1500,00 мең сумлык «Муниципаль мәктәпкәчә мәгариф оешмаларына һәм муниципаль гомуми белем бирү оешмаларына ярдәм» 3 грантына ирешелде :

ТР АМР «Көлемсәр» исемле катнаш төрдәге 30 нчы балалар бакчасы» МББМБУ;

ТР АМР «Киләчәк» 39 нчы балалар бакчасы» МББМБУ; ТР АМР «1 нче Гимназия» ББМБУ.

Туган тел һәм әдәбият укытучылары районның барлык мәктәпләрендә дә укытыла.

Район мәктәпләрендә 97 татар теле һәм әдәбияты укытучысы эшли, шуларның 28 % (28 педагог) югары белемле.

һәм беренче квалификация категорияләре булган 70 % (68 педагог).

Санитар-эпидемиологик кагыйдәләр һәм нормалар таләпләренә туры килә торган 66 туган тел һәм әдәбият кабинеты эшли, компьютерлар һәм мультимедиа жиһазлары белән комплектланган, өйрәтү характерындагы стендлар, тематик стендлар, төрле дидактик материал бар, моннан тыш, дәрестәрдә укытучылар edu.tatar.ru да урнаштырылган интерактив ресурслардан актив файдаланыла.

Начар социаль шартларда эшләүче мәктәпләрдә белем бирүнең сыйфаты түбән булган мәктәпләрдә, гомуми белем бирү сыйфатын күтәрү.

Муниципалитетта ел саен төрле дәрәжәдәге бәяләү процедуралары нәтижәләренә анализ ясала: федераль, төбәк, муниципаль, муниципалитет буенча БДИ һәм ТДИ нәтижәләре аналитик-статистик материалларда бирелә, Контроль эшләренәң региональ мониторинглары, бөтенроссия тикшерү эшләре алып барыла, предметлар (БДИ) буенча өлгереш һәм уртача балл, алар үз эченә БДИ һәм ТДИ нәтижәләре турында статистик мәгълүматны ала

Өлеге нәтижәләрдән чыгып белем бирүнең уку нәтижәләре түбән булган мәктәпләр исемлегенә төзелә (алга таба - УТБМ).

№	Ел	Уку нәтижәләре түбән булган мәктәпләр исемлегенә түбәндәге белем бирү оешмалары керә:
1.	2018 ел	ТР АМР «Танайка урта мәктәбе» ББМБУ
2.	2019 ел	ТР АМР «6 нчы урта мәктәп» ББМБУ
3.	2020 ел	ТР АМР «2 нче урта мәктәп» ББМБУ

Төбәк проектларын гамәлгә ашыру һәм Татарстан Республикасында аларны региональ сәясәттә мөһим буларак тарату юлы белән белем бирү сыйфатын күтәрү буенча катлаулы социаль шартларда торган уку нәтижәләре түбән булган мәктәпләргә ярдәм итү «2014-2025 елларга Татарстан Республикасы мәгарифен һәм фәннен үстерү» дәүләт программасында чагылыш тапты.

Максат булып махсус оештырылган белем бирү һәм методик киңлек булдыру юлы белән белем бирүнең сыйфатын күтәрүгә ярдәм итүгә юнәлдерелгән челтәр педагогик хезмәттәшлегенәң муниципаль моделен уку нәтижәләре түбән булган мәктәпләргә кертү тора.

Түбәндәге өстенлекле бурычлар каралган:

- Уку нәтижәләре түбән булган мәктәпләрдә белем бирүнең сыйфатын күтәрүгә тәмин итү буенча «юл картасын» (муниципаль һәм мәктәп дәрәжәләрендә) эшләү һәм гамәлгә ашыру;
- Уку нәтижәләре түбән булган мәктәпләргә ярдәм итүнең муниципаль инфраструктурасын булдыру;
- Уку нәтижәләре түбән булган мәктәп житәкчеләренәң һәм педагогик хезмәткәрләренәң һөнәри компетентлыгы дәрәжәсен персоналаштырылган күтәрүгә оештыру-методик озата баруның эчтәлеген, технологияләрен һәм рәвешләрен камилләштерү;
  - Белем бирү нәтижәләре түбән булган мәктәп житәкчеләренәң һәм педагогик хезмәткәрләренәң һөнәри үзүсешен һәм һөнәри компетентлык дәрәжәсен күтәрүгә максатчан тәмин итү;
  - Педагогик партнерлыкның заманча челтәр рәвешләрен эшләп чыгаруны һәм гамәлгә кертүгә тәмин итү һәм уку нәтижәләре түбән булган мәктәпләрдә мәгълүмати-методик ярдәм региональ-муниципаль инфраструктура кысаларында тәҗрибә уртаклашу;
  - Укыту нәтижәләрен яхшырту программаларының нәтижәләгән мониторинглауны оештыру.

Алабуга муниципаль районында әлеге бурычларны хәл итү өчен эшче төркем төзелә, уку нәтижәләре түбән булган мәктәпләрнең үсеше программасы турында экспертлар тыңлаулары мөгариф идарәсе белгечләре һәм методистлары көче белән оештырыла.

Уку нәтижәләре түбән булган мәктәпләргә ярдәм итү бурычларын муниципалитет ягыннан нәтижәле һәм планлы якин килү таләп итә, чөнки һәр баланың сыйфатлы белем алуга хокукларын дәүләт гарантияләрен тәмин итәргә мөмкинлек бирә торган өстенлекләр рәтенә керә.

Әлеге бурычлар комплекслы характерда, һәм аларның чишелеше социаль иминлеккә сизелерлек уңай йогынты ясаячак.

Сәләтле балалар белән эшләү.

Хәзерге вакытта талантлы һәм сәләтле балаларны һәм яшьләрен ачыклау, аларга ярдәм итү һәм үстерү белән бәйле эш юнәлеше актуальләште.

Бу заманча жәмгыятьнең кеше потенциалы сыйфатының даими үсүенә бәйле.

Кешенең талантына, ижатына һәм инициативалылыгына таяну бүген икътисади һәм социаль үсешнең мөһим ресурсы булып тора.

Шул максат белән мөгариф учреждениеләрендә уен эшчәнлегенә басым ясап, белем бирү һәм режимлы моментларны оештыруга яңа алымнар кертелә, инициатива, балалар ижаты чагылышы, ата-аналарның ижади атмосферасын формалаштыруга жәлеп итү өчен мөмкинлекләр тудыру, шул исәптән уртақ балалар-өлкәннәр проектларын гәмәлгә ашыру, гәйлә ижаты культурасын үстерү аша.

Муниципаль стажировка мәйданчыклары һәм педагогларның лабораторияләре эше оештырылды.

Төрле дәрәжәләрдәге һәм форматтагы (индивидуаль, коллектив, очный, читтән торып) конкурс чараларында катнашу балалар сәләтен ачыклау һәм үстерү эшен үстерә.

Ел саен олимпиадаларның муниципаль этабы 4-11 сыйныф укучылары өчен уку предметлары буенча уздырыла, шулай ук туган телләр буенча республика олимпиадасы.

Алабуга муниципаль районы буенча	2016/2017	2017/2018	2018-2019	2019-2020	2020-2021	2021/2022
Муниципаль олимпиадаларда катнашу	1 285	1 257	1 024	1380	1208	1124
Төбәк һәм республика олимпиадаларында катнашу	80 (30+45)	61 (16+45)	77(39+38)	113 (62+51)		
Жиңүчеләр /Призерлар региональ этап (9-11 сыйныфлар)	6	6	1/7	2/7	2/11	1/21

Жиңүчеләр һәм призерлар "Олимпка юл"			0/17	1/16	1/8	3/10
Республика олимпиадасының йомгаклау этабында жиңүчеләр һәм призерлар (4-8 сыйныфлар)	2+13+19	7+11	7+9 (татар теле һәм татар әдәбияты)	7+14 (татар теле һәм әдәбияты)	6+8	12
Бөтенроссия олимпиадаларында катнашучылар һәм жиңүчеләр/призерлар	-	1 1 Автульева Дарья, 9 нчы сыйныф Призер (биология)	1 1 Автульева Дарья, 10 класс, 10 нчы ББМБМ Призер (биология)	1 21 №10 Умнов Николай, 11 сыйныф, 10 нчы мәктәп (призер биология)	1/0 Шәрәфетдинова Ю. 8 нче мәктәп (жәмгыять белеме катнашучысы)	0
Халыкара олимпиадалар	9	1 Шәрипова Алинә, Иске Юраш урта мәктәбе, 11 сыйныф (бронза (бакыр) призер)	1 Сиражетдинова Динара, «4 нче гимназия» ББМБУ 10 сыйныф (тат.әдәбияты, призер)		1 Әхмәдиева Рәзилә - 10 нчы, 8 нче сыйныф (призер).	

Шуның белән бергә, эшнәң әлегә юнәлеш сыйфат ягыннан яна дәрәжәгә күчүне таләп итә, ул төрле чараларда катнашучыларның саны арту белән генә түгел, бу катнашуның сыйфатлы нәтижәләлеген арттыру белән дә характерлана.

Шуңа бәйле рәвештә эшнәң төп юнәлеш - укучыларда үз өстенлекләрен ачыклау һәм үстерү, аларның сәләтләре һәм таланты нигезендә алга таба этәрү өчен кызыксыну һәм мөмкинлекләр тудыру.

Булган эш тәҗрибәсеннән, нәтижәләренә анализлаудан һәм ачыкланган проблемалы сораулардан чыгып, талантлы балаларга ярдәм итүнең бердәм системасын формалаштыру өлешендә төп өстенлекләр булчак:

- сәләтле балаларның мөмкинлекләрен максималь рәвештә ачарга ярдәм итә торган шартларны алга таба да тәмин итү зарур,

- шул исәптән, мәктәпкәчә яштың сәләтле балаларны ачыклау муниципаль системасын камилләштерү;

- сәләтле балалар һәм педагоглар гаиләләренә психолог-педагогик ярдәм күрсәтү эше түбән дәрәжәдә оештырылган;

- сәламәтлекләре чикләнгән балаларның сәләтләрен һәм таланты ачыклау, аларга ярдәм итү һәм үстерү чаралары булмау;

- сәләтләрен һәм таланты ачыклау, аларга ярдәм итү һәм үстерү мәсьәләләре буенча муниципальара, чөлтәр хезмәттәшлеген гәмәлгә ашыру эше түбән дәрәжәдә оештырылган.

- шул исәптән һөнәри белем бирү оешмалары һәм югары белем бирү

мәгариф оешмалары белән;

- мәктәпнең структурасында, эчтәлегендә һәм оештырылуында үзгәрешләрне тулырак исәпкә алырга мөмкинлек бирүче укытуны дифференциацияләү һәм индивидуальләштерү буенча эшнә көчәйтәргә, укучыларның мәнфәгатьләрен һәм сәләтләрен тулырак исәпкә алырга, югары сыйныф укучыларын һөнәри мәнфәгатьләргә һәм белем бирүгә дөвәм итүгә карата ниятләргә нигезендә укыту өчен шартлар тудырырга кирәк.

Кадрлар (белгечләр) потенциалын үстерү.

Белем бирү системасының өстенлекле мәсьәләсе - югары һөнәри осталыкка ия булган, модернизация һәм инновацион үсеш шартларында эшчәнлеккә эзәр булган квалификацияле идарә һәм педагогик кадрлар белән тәэмин итү.

Барлык укытучылар һәм гомуми белем бирү оешмалары житәкчеләргә шәхси ноутбуклар алдылар, челтәргә чыбыксыз керү нокталары билгеләнде. Компьютер программалары белән эшләү күнекмәләренә шактый ышанган мәктәп укытучылары өлеше 100 процентка кадәр арткан.

Педагогик һәм житәкче хезмәткәрләр эшчәнлеген бәяләүнең объективлыгын көчәйтү максатында «АМР БК мәгариф идарәсе» МКУ боерыгы белән, хезмәт нәтижеләренә һәм сыйфатына карап, Алабуга муниципаль районы белем бирү системасының житәкче хезмәткәрләргә эшчәнлеген бәяләү критерийлары расланды.

Өлеге критерийларны исәпкә алып, барлык мәгариф учреждениеләрендә стимуллаштыручы түләүләр турында нигезләмәләр кабул ителде.

Районда педагогларның һөнәри үсешә өчен барлык шартлар да тудырылган: курсларны яңадан эзәрләү буенча төрле формалар бар.

Төрле семинарлар һәм методик берләшмәләр үткәрү, педагогларның төрле дәрәжәдәгә һөнәри осталык конкурсларында катнашуы, челтәр хезмәттәшлеге.

Алабуга муниципаль районы белем бирү системасында 2729 кеше эшли,

шулардан 1470 - педагогик хезмәткәрләр,

1011 кеше (68,78%) квалификация категорияләргә (273 кеше (18,5 %) - югары категориягә, 738 кеше (50,2%) - беренче категориягә ия.

Укытучыларга карата ярдәмче персонал өлеше 4% тәшкит итә.

Район мәктәпләрендә 30 яшькә кадәргә 123 педагог эшли.

Исем һәм бүләкләргә лаек булган укытучылар:

«Мәгарифтә казанышлары өчен» күкрәк билгесе - 145 педагог;

«РФ гомуми белем бирүнең мактаулы хезмәткәре» күкрәк билгесе

33 педагог;

ТР Атказанган укытучысы - 27 педагог;

РФ Мәгариф һәм фән министрлыгының Мактау грамотасы белән бүләкләнгән - 147 педагог;

ТР Мәгариф һәм фән министрлыгының Мактау грамотасы белән 302 педагог бүләкләнде.

Квалификация (белем) күтәрү системасында белем бирүнең инновацион технологияләре, шул исәптән мәгълүмати-коммуникация технологияләре дә кертелә.

Күпчелек укытучыларның үз сайтлары булдырылган, бу ачык белем бирү киңлеген формалаштыра.

Районда укытучылар корпусын камилләштерү эшчәнлегенә түбәндәге юнәлешләр буенча алып барыла:

- педагогик хезмәткәрләрнең квалификациясен күтәрүнең эзлексезлеген, персонификациясен һәм актуальлеген тәмин итү;

- педагогларның һөнәри үсешендә эзлексез мотивация формалаштыру механизмнарын камилләштерү педагогик хезмәткәрләрне аттестацияләүнең яңа модельләрнең кертү юлы белән гамәлгә ашырыла.

Методика эшенең нәтижәле күрсәткече булып мәгариф хезмәткәрләренең «Ел укытучысы» һөнәри осталык конкурсында актив катнашуы тора.

Конкурсантларны республика конкурсларының эзерлек һәм аннан соңгы этапларында методик озату югары нәтижәләргә һәм грантларда ирешергә ярдәм итә:

Грантның исеме	2016 ел	2017 ел	2018 ел	2019 ел	2020 ел
«Өлкән укытучы»	-	2	2	2	гамәл туктатылды
«Остаз-укытучы»	10	2	10	3	гамәл туктатылды
"Укытучы-остаз"	1	2	0	4	гамәл туктатылды
"Укытучы-эксперт"	3	0	0	0	гамәл туктатылды
"Безнең яңа укытучы"	2	5	4	3	гамәл туктатылды
"Иң яхшы методист"	7	7	8	8	8
"Белем бирүсыйфатын баяләү өлкәсендә иң яхшы белгеч"	үткәрелмәде	үткәрелмәде	үткәрелмәде	1	гамәл туктатылды
«Гомуми белем бирү предметлары буенча Бөтенроссия олимпиадасының	үткәрелмәде	үткәрелмәде	үткәрелмәде	1	1

йомгаклау этабында призерларны һәм жиңүчеләрне эзерләгән педагогик хезмәткәрләргә ярдәм»					
«Сәламәтлек мөмкинлекләре чикләнгән балалар өчен гомуми белем бирү оешмасының иң яхшы педагогы»	2	2	2	2	1
«Балаларны тәрбияләү һәм өстәмә белем бирү өлкәсендә иң яхшы хезмәткәр»	3	7	8	9	гамәл туктатылды
Барлығы	28	27	34	33	10

**Алабуга муниципаль район Башлыгы
«Мәгариф» гранты**

2017/18 гомуми сумма 250 мең сум		2018/19 гомуми сумма 325 мең сум		2019/20 гомуми сумма 173 мең сум	
Алырга теләүчеләр	Алучылар	Алырга теләүчеләр	Алучылар	Алырга теләүчеләр	Алучылар
136	30	121	18	98	16

Алабуга муниципаль районы Башлыгы стипендиясенә талантлы яшьләрне бүләкләү

	2018/19	2019/20	2020/21
Бүләкләнүчеләр саны	46 уч.	53 уч.	27 уч.
Гомуми (барлык) сумма	337 000 сум.	334 000 сум.	280 000 сум.

2022 елда укытучыларның, сыйныф җитәкчеләренең һәм ата-аналарның квалификациясен күтәрү 2 2000,00 мең сумга:

- 50 җитәкче;
- 181 педагог;
- 60 сыйныф җитәкчесе;
- 62 ата-ана.

Татарстан Республикасы Хөкүмәтенең «Алгарыш» гранты
«АДЫМНАР-АЛАБУГА» ББМАУ 7 педагогы - 1 400,00 мең сум.

«Россиянең ел укытучысы» Бөтенроссия конкурсы - 2022: - ЕРМОЛАЕВА А. Ю., «35 нче «Лэйсэн» балалар бакчасы» педагог-психологы «Педагог-психолог-2022» республика конкурсы жиңүчесе .

КИНЯЕВ И К., ТР АМР 8 нче урта мәктәбенең инглиз теле укытучысы «Ел укытучысы» номинациясендә төбәк этабы лауреаты;

Мурзина Э.Р., ТР АМР «1 нче гимназиясе» тарих һәм җәмгыять белеме укытучысы, «Ел дебюты» номинациясендә төбәк этабы катнашучысы;

2021 - 2022 уку елыннан - «Мобиль укытучы» муниципаль проекты тормышка ашырыла: Перминова Ольга Алексеевна - ТР АМР «3 нче урта мәктәп» - «Хлыстово башлангыч мәктәбе» ББМБУ филиалының башлангыч сыйныф һәм инглиз теле укытучысы. Фәрхуллина Алия Газинур кызы - математика һәм физика укытучысы ТР АМР «Костенеево урта мәктәбе» ББМБУ һәм ТР АМР «Морт төп мәктәбе» ББМБУ.

1 нче сентябрьдән ТР АМР «Танайка урта мәктәбе» ББМБУ базасында «Заманча мәктәп» федераль проекты гамәлгә ашырыла.

«Үсеш ноктасы» гуманитар һәм цифрлы профильле мәгариф үзәге» базасында көннең беренче яртысында өч билгеләнгән предмет буенча дәресләр үткәрелә, ә көннең икенче яртысында - дәрестән тыш эшчәнлек кысаларында дәресләр: эшлекле уеннар, тренингләр, шахматлар.

«Үсеш ноктасы» үзәгендә белем бирүнең барлык дәрәжәләрендә цифрлы, техник һәм гуманитар профильле төп һәм өстәмә гомуми белем бирү программаларын үзләштерүне тәмин итүче яңа укыту һәм тәрбия ысулларын, мәгариф технологияләрен гамәлгә кертү өчен шартлар тудырылган.

ТР АМР «6 нчы ГББМБУ» белем бирү муниципаль бюджет учреждениесе базасында гамәлгә ашырыла торган «Һәр баланың уңышы» муниципаль проекты белем бирү мөнәсәбәтләрендә катнашучыларның барысына да яңа мөмкинлекләр бирә торган ижади, уңайлы үсеш мохите булдыруга ярдәм итә.

ТР АМР «9 нчы ГББМБУ» белем бирү муниципаль бюджет учреждениесендә гамәлгә ашырыла торган «Киләчәк укытучысы» муниципаль проекты, педагогик хезмәткәрләрнең һөнәри компетенцияләрен күтәрү, педагогик хезмәткәрләрне һөнәри үсешнең милли системасына җәлеп итү исәбенә педагогларның һөнәри һәм карьера «лифты» өчен белем бирү мохитендә үсеш нокталары булдыруга юнәлдерелгән. Педагогик хезмәткәрләрнең һөнәри квалификацияне иреккә бәйсез бәяләү узуы.

Укучының тәнкыйди фикерләүләре, коммуникацияләре һәм хезмәттәшлеккә ачык булуы үскән заманча моделе укытучыда һөнәри компетенцияләрен үстерүдә кардиналь үзгәрешләр таләп итә.

Киләчәк укытучысының Soft skills (катлаулы бурычларны хәл итәргә һәм тиз арада чишәргә мөмкинлек бирә торган акыл һәм шәхесара компетенцияләр) һәм Hard skills (бу креативлык, кешеләр белән идарә итү, тәнкыйди фикерләү, когнитив сыгылмалылык) компетенцияләре сорала.

Проектны гамәлгә ашыруның төп юнәлешләре:

1. Мониторинг эшчәнлеге процессында ачыкланган педагогик хезмәткәрләрнең һөнәри кытлыкларын бетерү буенча методик эш.

2. Өстәмә һөнәри белем бирү системасында уку процессында педагог хезмәткәрләрнең ачыкланган белем бирү ихтыяжларын исәпкә алып, индивидуаль маршрутлар буенча һөнәри осталыкны өзлексез үстерү.

3. Үз-үзеңне камилләштерү, яшь педагогларның һөнәри осталыгы дәрәжәсен күтәрү өчен шартлар тудыру, ярдәмнең һәм озата баруның төрле рәвешләренә жәлеп итү.

4. Педагогик эшчәнлек кебек осталык. «Алабуга остазы» проектын гамәлгә ашыру, аның төп максаты - педагогик хезмәткәрләрне методик кыенлыктар кичерә торган һөнәри әзерләү, мөстәкыйль җаваплы эшчәнлеккә әзерләү.

5. Челтәр педагогик берләшмәләрендә эш тәҗрибәсе белән уртаклашу.

Мәктәп - онлайн-уку һәм онлайн-сервислар өлкәсендә компетенцияләр үзәге.

Тәрбия эше.

Белем бирүне үстерүнең заманча шартлары, илнең, төбәкнең, районның мәдәни-тарихи һәм социаль-иқтисадый үзенчәлекләре, гаилә һәм граждан җәмгыяте таләпләре кеше капиталын үстерүнең стратегик ресурсларының берсе буларак тәрбияләү өлкәсенә яңа таләпләр куя.

Белем бирү дәрәжәсенә бәйсез рәвештә, тәрбия эшчәнлегенең төп юнәлешләре булып укучыларның (тәрбияләнүчеләрнең) шәхси үсеше өчен шартлар тудыру тора.

Яшь буынны социальләштерүнең әхлакый нигезләрен формалаштыру, балаларның һәм яшьләрнең мәдәни мөмкинлекләрен үстерү, гражданлык, ватанпәрвәрлек, толерантлык һәм закон тыңлаучан тәртип булдыру.

Тәрбия - белем бирүнең бербөтен процессының мөһим состав өлеше.

Тәрбия эшчәнлеген оештыруга комплекслы якин килү дәрестә (уку дәрестәрендә) балаларда һәм яшьләрдә кыйммәткә ия ориентацияләр формалаштыруда, дәрестән тыш вакытта белем бирү учреждениесенең тормыш рәвешендә, шулай ук өстәмә белем бирү системасында педагогик таләпләрнең бердәмлеге, давамлылык белән билгеләнә.

Шул ук вакытта укутуның һәм тәрбиянең оптималь интеграциясен, федераль дәүләт белем бирү стандартларының тәрбияви компонентын алга таба үстерүне тәэмин итү принципияль мөһим.

Балаларга һәм яшьләргә өстәмә белем бирү рухи, интеллектуаль һәм физик үсеш, ижади һәм мәгариф ихтыяжларын канәгатьләндерү өчен мөмкинлекләргә киңәйтергә тиеш.

Гомуми белем бирү учреждениеләрендә яңа белем бирү стандартларын кертү кысаларында дәрестән тыш эшчәнлек, предмет түгәрәкләре һәм секцияләре, балалар һәм яшьләр берләшмәләре, волонтерлык һәм тимуров хәрәкәте, социаль проектлау кебек формалар үсә.

Гражданлык жәмгыяте институты үсеше һәм ижтимагый активлыкның ихтыяжы үсү шартларында ирекле хәрәкәт формалаштыру аеруча актуальләшә.

Хәзерге вакытта гомуми белем бирү учреждениеләрендә төрле юнәлештәге 14 ирекле (ихтияри) отряды (378 кеше) төзелгән.

Хәзерге вакытта балаларның һәм яшьләрнең сәламәт яшәү рәвеше кыйммәтләрен аңлы рәвештә кабул итү өчен шартлар тудыру бурычы гаять актуаль.

Моңа белем бирү учреждениеләрендә системалы уку һәм өйрәнүдән тыш спорт-савыктыру эше, массакуләм акцияләрдә һәм чараларда катнашу (Сәламәтлек көннәре, жиңел атлетика кроссы) ярдәм итәргә тиеш.

«Президент ярышлары» мәктәп укучыларының Бөтенроссия спорт ярышлары һ.б.

Соңгы елларда гражданлык-патриотик тәрбия шактый актив үсә.

Мәсәлән, районның белем бирү учреждениеләрендә гражданлык-патриотик юнәлешле түгәрәкләр эшли, барлык мәктәпләрдә дә мәктәп музейлары булдырылган.

Тәрбиягә кагылышлы актуаль һәм социаль әһәмияткә ия мәсьәләләрнең берсе - балигъ булмаганнар арасында һәм аларга карата асоциаль күренешләрне профилактикалау.

Районның белем бирү учреждениеләрендә укучыларда (тәрбияләнүчеләрдә) толерантлык, закон кушканча үз-үзеңне тоту, сәламәт һәм имин яшәү рәвешенә ихтыяж булдыру буенча чаралар комплексы гамәлгә ашырыла.

Авыр тормыш хәленә эләккән балигъ булмаганнарның хокукларын һәм законлы мәнфәгатьләрен яклауга, хокук белеме бирүгә ведомствоара профилактик акцияләр, хокукий белемнәр булмау ярдәм итә.

Балаларга өстәмә белем алу мөмкинлеге районның 5 өстәмә белем бирү оешмасында оештырылган.

- «Мәктәптән тыш эшнәң балалар үзәге» өстәмә белем бирү МБУ

- «Балалар ижаты үзәге» ӨББ МБУ

- «Балалар техник ижат үзәге» ӨББ МБУ

- «Балалар экологы - биологик үзәге» ӨББ МБУ

- «Балаларны эстетик тәрбияләү үзәге» ӨББ МБУ

- «Юнармия йорты» ӨББ МБУ

- «Балалар - яшүсмерләр туризмы үзәге һәм АМР «Юлдаш» экскурсияләре үзәге» ӨББ МБУ, аларда 5410 бала шөгыйльләнә.

Укучыларны өстәмә белем алу 56% тәшкил итә.

Белем алу мөмкинлеге, барыннан да элек, юл хәрәкәте кагыйдәләре учреждениеләре тарафыннан күрсәтелә торган белем бирү хезмәтләренең бушлай булуы белән тәэмин ителә.

Дәресләргә йөрү мөмкинлеге генә түгел, ягъни педагоглар хезмәте күрсәтү дә, инвентарларны, жиһазларны, спорт корылмаларын куллану да бушлай.

Укытуның вариативлыгы дәресләрнең сыгылмалы расписаниесе белән тәмин ителә, бу дәресләргә бала һәм ата-аналар өчен уңайлы вакытта йөрергә мөмкинлек бирә.

Өстәмә белем бирү оешмалары социаль-тәрбия эшенең барлык төп юнәлешләренең ресурс үзәкләре булып тора. Социомәдәни киңлектә, муниципалитетның мәгариф оешмаларына мәгълүмати ярдәм күрсәтүне, методик озата баруны гамәлгә ашыралар.

Ел саен 100 артык социаль юнәлешле чара үткәрелә, аларда 5500 якын укучы катнаша.

База һәм өстәмә белем бирүне интеграцияләүнең инновацион тәҗрибәсен билгели торган факторларның берсе – гомуми белем бирү мәктәпләре эшчәнлекнең төрле юнәлешләре буенча балаларга өстәмә белем бирү оешмалары белән актив хезмәттәшлек итә; хезмәттәшлекнең максатчан рәвешләре гомуми белем бирү учреждениеләренең тәрбияви функцияләрен үстерү, укучыларның танып-белү мотивациясен көчәйтү, инновацион идеяләргә гамәлгә ашыру өчен шартлар тудыра.

Өстәмә гомуми белем бирү программалары патриотизм, лидерлык, гражданлык, югары эхлакый сыйфатлар тәрбияләүне тәмин итә һәм аларга түбәндәгеләр кертелгән:

- Алабуга районы укучыларының 98 % балалар хәрәкәтенең төрле рәвешләренә кертелгән;

- 12 мәктәп мәктәп мәктәп укучыларының Россия хәрәкәте проектларын гамәлгә ашыруда катнаша;

- «Юнармия» Бөтенроссия балалар-яшүсмерләр хәрби-патриотик хәрәкәтенең Татарстан төбәк бүлегә 200 артык укучыны берләштерә.

Нәтижеләрне һәм проблемалы мәсьәләләрне анализлаудан чыгып, тәрбияне үстерү өлкәсендә төп өстенлекләр түбәндәгеләр:

- төрле ведомстволарның һәм оешмаларның, массакүләм мәгълүмат чараларының, мәгариф учреждениеләренең, гаиләләрнең, жәмәгатьчелекнең, социаль тәрбия пространстволарын проектлау һәм төзү буенча башка институтларның көчләрен берләштерү;

- үзбилгеләнү, уңышлы үзбилгеләнү һәм укучыларның алга таба тормышы өчен уңайлы социаль мохит булдыру;

- укучы үзидарә, балалар һәм яшьләр берләшмәләре нигезендә балаларның һәм яшьләрнең үзешү рәвешләрен үстерүгә ярдәм итү;

- балаларның һәм яшьләрнең барлык категорияләренә комплекслы социаль-психологик, педагогик ярдәм күрсәтүне үстерү;

- яшүсмерләр-яшьләр арасында асоциаль күренешләргә каршы (наркомания, агрессивлык, рәхимсезлек, алкогольизм профилактикасы, жинаятьләр һәм хокук бозуларны профилактикалау һ.б.);

- гаилә тәрбиясенә ярдәм итү эшчәнлегенә эчтәлеген яңарту, ата-аналар һәм жәмәгатьчелек арасында агарту эшен киңәйтү, бердәм белем бирү-тәрбия киңлегендә балалар, яшьләр һәм ата-аналар берләшмәсе булдыру.

Балаларның сәламәтлеген саклау һәм ныгыту.

Балаларның һәм яшьләрнең сәламәтлеген саклау һәм ныгыту чаралары комплексының төп юнәлешләре булып сәламәтлек культурасын формалаштыру тора.

Сәламәтлекне саклаучы технологияләр кертү, туклануны һәм медицина ярдәмен оештыру, сәламәт яшәү рәвеше мәсьәләләре буенча педагогик хезмәткәрләрнең квалификациясен күтәрү, укучыларның барлык категорияләре өчен имин уңайлы шартлар тудыру.

Район белем бирү учреждениеләре практикасына һәр белем бирү учреждениесендә тулы кыйммәтле сәламәтлек саклау мохите булдыру максатыннан эшчәнлекнең төрле юнәлешләре буенча киң спектр үткәрүне күздә тоткан «Сәламәтлек» программаларын эшләү һәм гамәлгә ашыру кертелде.

Укучыларның сәламәтлеген даими рәвештә күзәтү һәм профилактикалау чараларын үтәү медицина тикшерүләренең нәтижәләрен һәм медицина кабинетларында хезмәт күрсәтүне оештыру дәрәжәсен баяләүне үз эченә алган «Сәламәтлек технологик карталары» алып бару кысаларында гамәлгә ашырыла. Федераль таләпләр нигезендә учреждениеләрдә даими медицина ярдәмен тәмин итү өчен тиешле шартлар тудырылган, медицина кабинетлары жиһазлар белән жиһазландырылган, поликлиника, ФАП белән хезмәт күрсәтү өчен кирәкле лицензияләре һәм килешүләре булдырылган.

Сәламәт туклану культурасын күтәрүгә юнәлдерелгән ата-аналар белән туклануны оештыруга һәм мәгълүмати эшләүгә аерым игътибар бирелә. Шәһәрнең барлык мәктәпләрендә дә балаларны кайнар ризык белән тәмин итү өчен шартлар тудырылган.

Укучыларны кайнар азык белән тукландыру 93% тәшкил итә, узган ел белән чагыштырганда, күрсәткеч тотрыклы булып кала. Барлык гомуми белем бирү оешмаларында азык-төлек оештыруның сыйфатына мониторинг оештырылган, аның нәтижәләре мәктәпләрнең рәсми сайтларында урнаштырылган, «Дәрәс туклану турында сөйләшү» федераль программасы гамәлгә ашырыла.

Мәктәп ашханәләрен төзекләндерү:

2021 елда:

ТР АМР «9 нчы урта мәктәп» ББМБУ - 9 534,69 мең сум.;

ТР АМР «8 нче урта мәктәп» ББМБУ - 9 019,76 мең сум.;

ТР АМР «6 нчы урта мәктәп» - ББМБУ-1 819,64 мең сум.;

ТР АМР «2 нче гимназия» ББМБУ - 765,46 мең сум. ;

ТР АМР «Яковлево белем бирү мәктәбе» ББМБУ - 2 478,36 мең сум.;

ТР АМР «Бехтерево белем бирү мәктәбе» ББМБУ- 1687,94 мең сум.;

ТР АМР «Поспелово белем бирү мәктәбе» ББМБУ - 2 598,89 мең сум.

2022 елда:

ТР АМР «1 нче урта мәктәп» ББМБУ - 7168,38 мең сум.;

ТР АМР «2 нче урта мәктәп» ББМБУ - 1120,87 мең сум.;

ТР АМР «3 нче урта мәктәп» ББМБУ - 6879,48 мең сум.;

ТР АМР «10 нчы күппрофильле лицей» МБМУ - 12036,23 мең сум.;

ТР АМР «Лекарево белем бирү мәктәбе» ББМБУ - 591,16 мең сум.

Районда мәктәп туклануын оештыруны камилләштерү эше дәвам итә, ул мәктәп азык-төлек локларының жиһазлануын яңартуны, туклану эзерләүнең заманча технологияләрен гамәлгә кертүне, бу өлкәдә эшләрче хезмәткәрләргә оештыру һәм квалификацияләү дәрәжәсен күтәрүне үз эченә ала.

Сәламәтлек мөмкинлекләре чикләнгән балалар өчен белем бирү хезмәтләреннән файдалану проблемасын хәл итү өчен (алга таба - Сәламәтлек мөмкинлекләре чикләнгән балалар) өйдә дистанцион технологияләр кулланып укуыту системасын үстерү проекты гамәлгә ашырыла.

Сәламәтлек мөмкинлекләре чикләнгән балалар белән балаларны укуыту процессына дистанцион технологияләр актив кертелә: 13 инвалид бала дистанцион уку өчен компьютер техникасы белән тәэмин ителгән, инклюзив белем бирүне гамәлгә ашыручы инвалид балаларны дистанцион укуыту буенча педагогик хезмәткәрләргә квалификациясен күтәрү оештырылган.

Әмма мөмкинлекләре чикләнгән балаларга барлык учреждениеләрдә дә тиешле дәрәжәдәге психолого - медико - социаль озату тәэмин ителми.

Сәламәтлек торышы буенча вакытлыча яки гомуми белем бирү оешмасына даими йөри алмаган балалар өчен өйдә укуыту уздырыла.

Учреждениеләрнең матди-техник базасын үстерү.

Мәгариф учреждениеләренә социаль институт буларак аларның әһәмиятен өстәмә рәвештә асызыкый торган эчке һәм тышкы кыяфәте үзгәрә.

Белем бирүнең һәм тәрбияләүнең заманча шартларын булдыру эше яна белем бирү стандартлары таләпләренә юнәлтелгән һәм комплекслы һәм планлы характерга ия.

Ихтияжларны анализлаудан чыгып, районда мәгариф учреждениеләрен капитал ремонтлау буенча актив эш алып барыла, алар белем бирү процессының куркынычсызлыгына карата заманча таләпләргә, санитария нормаларын исәпкә алалар.

Капитал ремонт программасын гамәлгә ашыру кысаларында:

2018 елда капитал ремонт «Чык тамчысы» 24 нче балалар бакчасы» МББМБУ үткәрелде.

2019 елда - «Кәрләкәй» 5 нче балалар бакчасы» МББМБУ;

«Йолдызчык» 14 нче балалар бакчасы» МББМБУ;

«Ромашка» 17 нче балалар бакчасы» МББМБУ;

2020 елда - «Кар бөртеге» 13 нче балалар бакчасы» МББМБУ ;

«Карлыгач» 18 нче балалар бакчасы» МББМБУ;

«Танайка балалар бакчасы» МББМБУ;

2022-2024 елларга түбәндәге балалар бакчалары капитал ремонтлау буенча республика программасына кертелгән:

2022 елда- «Әкият» 20 нче балалар бакчасы» МББМБУ;

«Кояшкай» 12 нче балалар бакчасы» МББМБУ;

«Гәри балалар бакчасы» МББМБУ;

2023 елга- «Чишмәкәй» 25 нче балалар бакчасы» МББМУ;
«Семицветик» 26 нчы балалар бакчасы» МББМБУ;
2024 ел.- «Алтын балык» 29 нчы балалар бакчасы» МББМБУ;
«Көлемсар» 30 нчы балалар бакчасы» МББМБУ ;
«Әнжекәй» 31 нче балалар бакчасы» МББМБУ;

1 ноябрьдән Татарстан Республикасы Алабуга муниципаль районының «Йолдызлык» 40 нчы балалар бакчасы» муниципаль бюджет мәктәпкәчә белем бирү учреждениесе файдалануга тапшырылды.

2021 елда “9 нчы урта мәктәп” ГББМБУ капитал ремонт ясалды, мәктәп ашханәләренә ремонт ясалды:

ТР АМР «9 нчы ГУББМ» ГББМБУ;
ТР АМР «8 нче ГУББМ» ГББМБУ;
ТР АМР «6 нчы ГУББМ» ГББМБУ;
ТР АМР «2 нче гимназия» ГББМБУ;
ТР АМР «Яковлево ГУББМ» ГББМБУ;
ТР АМР «Бехтерев ГУББМ» ГББМБУ;
ТР АМР «Поспелово ГУББМ» ГББМБУ;
ТР АМР «Костенеево ГУББМ» ГББМБУ;
ТР АМР «11 нче ГУББМ» ГББМБУ;
ТР АМР «Бехтерево ГУББМ» ГББМБУ;
ТР АМР «Иске Юраш ГУББМ» ГББМБУ;
РТ МАР - «Үсеш ноктасы».

Комплекслы ремонт эшләрен үткәрү буенча бердәм типлаштырылган карарларны гамәлгә ашыруга системалы якын килүләр нәтижәсендә түбәндәге нәтижәләр алынды:

- тузган һәм авария хәлендәге биналар юк, барлык мәгариф учреждениеләрендә заманча нормаларга туры килә торган куркынычсыз һәм уңайлы шартлар тудырылган;

- белем бирү учреждениеләренә агымдагы һәм капитал ремонт вакытында башкарыла;

- укучыларны уку урынына илтеп житкерү тәмин ителә, заманча транспорт чаралары белән яшәү (яңа автобуслар китерү нәтижәсендә заманча ГОСТ ка туры килә торган автотранспорт берәмлекләре өлеше 100 % тәшкил итте).

Инвалид балаларның белем бирү хезмәтләренә тоткарлыксыз керүен тәмин итү бурычын хәл итү өчен мәгариф учреждениеләрендә киртәләрсез мохит булдыру эше алып барыла.

Яңа федераль белем бирү стандартлары таләпләре нигезендә уку тунның матди-техник чараларын яңарту да зур игътибар бирелә.

Соңгы елларда район мәгариф учреждениеләренә заманча уку-күрсәтмә, лаборатория һәм мультимедиа жиһазлары куелды.

Бүгенге көндә тулысынча кирәкле уку һәм технологик жайланмалар белән жиһазландырылган авыл база мәктәпләренә аеруча актив тәмин ителә, бу яшәү урынына бәйсез рәвештә, укучыларны сыйфатлы уку өчен шартлар тудыруга ярдәм итә.

Мәгариф учреждениеләренен мәгълүмат киңлеген үстерү.

Хәзерге вакытта бердәм мәгълүмати-белем бирү мохите формалаштыруга, куелган бурычларны хәл итәргә сәләтле кадрлар әзерләүгә, укыту-тәрбия процессында заманча электрон белем бирү ресурсларын куллануга, педагоглар тарафыннан мәгълүмати технологияләрне файдалануга методик һәм техник ярдәм күрсәтү системасын формалаштыруга аерым игътибар бирелә.

Интернет челтәрендә мәгълүматтан файдалану мөмкинлеген тәмин итү максатларында барлык мәгариф учреждениеләрендә сайтлар булдырылды.

Халык белән кире элемтә заманча Интернет-сервислар (форум, электрон почта), интернет-көндәлек һәм журналлар системасы кертү исәбенә тәмин ителгән.

01.09.2014 елдан башлап, районның барлык мәгариф учреждениеләре штат режимында журналлар алып баруга «ТР Электрон мәгариф» бердәм мәгълүмат системасына электрон рәвештә күчтеләр.

Укучыларның ата-аналары теләсә кайсы вакытта теләсә кайсы электрон җайланмадан балаларның өлгерешен күзәтә ала.

Моннан тыш, әлеге автоматлаштырылган система һәр предмет буенча өй эшен белергә, белем бирү учреждениеләре даими тулыландырыла торган портфолио аша укучыларның һәм педагогларның казанышларын күрергә мөмкинлек бирә.

Мәктәпкәчә учреждениеләрнең административ һәм методик эшчәнлеген мәгълүматлаштыру гамәлгә ашырыла. Мәктәпкәчә учреждениеләрнең матди базасы мультимедиа материаллары, мәктәпкәчә белем бирүнең дәүләт белем бирү стандартларына туры килә. Мәктәпкәчә белем бирүне мәгълүматлаштыру өлкәсендә эшләү өчен кадрларны әзерләү һәм яңадан әзерләү системасы камилләшә.

Тулаем алганда, мәгариф тармагының бердәм мәгълүмат киңлеге үсешенә беренче планына түбәндәге бурычлар чыга:

- заманча мәгълүмат культурасын формалаштыру, яна технологик шартларда эшләргә белгечләр әзерләүнең сыйфатын яхшырту;
- укыту-тәрбия процессын нәтиҗәлерәк алып бару һәм заманча таләпләр нигезендә районның мәгариф учреждениеләрендә искергән компьютер җиһазларын яңарту;
- укучыларның индивидуаль үзенчәлекләрен һәм төрле ихтыяжларын исәпкә алып укытуның булган мәгълүмати технологияләрен җайлаштыру (сәламәтлеге мөмкинлекләре чикләнгән, сәләтле, юнәлешле балалар);
- белем бирүнең барлык дәрәҗәләрендә дистанцион укытуның мәгълүмат технологияләрен кертү;
- конструктив хезмәттәшлек һәм белем бирү процессында катнашучыларның барлык сорауларына мобиль җавап бирү мәсьәләләрен хәл итү өчен мәгариф медиа-ресурсларының һәм электрон багланышларның потенциалынан нәтиҗәле файдалану.

Шулай итеп, Алабуга муниципаль районында барлык дәрәжәләрдәге белем алу мөмкинлегенә тәмин ителгән. Шулай ук вакытта гражданның ихтыяжларын канәгатьләндерү һәм кеше потенциалын үстерү өчен кайбер мөһим проблемалар күзәтелә.

Соңгы елларда районда гомуми белем бирү оешмалары челтәре модернизацияләнде. 2017-2023 елларга белем бирүне үстерүнең муниципаль программасы гамәлгә ашырылды.

Программада аэкомплектлы гомуми белем бирү оешмаларын үзгәртеп кору һәм аларны база мәктәпләренә тоташтыру юлы белән гомуми белем бирү оешмаларының оптималь челтәрен төзү буенча чаралар үткәреү каралган.

Соңгы елларда гомуми белем бирү эчтәлеген яңартуда мөһим адым ясалды: мәктәпкәчә белем бирүнең федераль дәрәжә белем бирү стандарты, башлангыч гомуми белем бирүнең федераль дәрәжә белем бирү стандарты кертелә, сынау режимында (3 гомуми белем бирү оешмасында) расланды һәм кертелде.

Шуңа да карамастан, табигый фәннәр, чит тел, технологияләр кебек өлкәләрдә белем бирү дәрәжәсен күтәрү актуаль бурыч булып кала.

Алабуга муниципаль районы шартларында билгеләнгән проблемалар контекстында белем бирү системасын үстерү фаразын гамәлгә ашыру түбәндәге бурычларны үтәүне күздә тоталар:

-районда гамәлгә ашырыла торган белем бирү сыйфатын бәяләүнең республика бәяләү системасына туры килә торган механизмнарны булдыру;

-районда гомуми белем бирүнең федераль дәрәжә белем бирү стандарты (алга таба - ГДББС) таләпләренә нигезендә төп белем бирү программаларын үзләштерүнең сыйфатын мониторинглау системасын булдыру;

-белем бирүнең сыйфаты һәм белем бирү оешмалары эшенең нәтижеләренә турында мәгълүматның мөмкин кадәр ачык һәм һәркем файдалана алырлык булуын тәмин итү;

- белем бирү сыйфатын бәяләүдә тышкы дәрәжә- иҗтимагый ролен көчәйтү һәм эчке һәм тышкы бәяләүнең үзара оптималь хезмәттәшлегенә ирешү;

-кулланучыларның белем бирү хезмәтләрен сайлый алу, белем бирүнең эчтәлегенә һәм технологияләренә төзәтмәләр кертүне тәмин итә торган хосусый белем казанышлары турында мәгълүмат җыю һәм анализлау системасын булдыру.

1.2. Каршылыкларны һәм алар белән идарә итү чараларын анализлау.

Программаны гамәлгә ашыруның төп каршылыклары:

финанс-икътисады куркынычлар: Программа чараларын финанслап бетермәү, норматив хокукый куркынычлар: Программа чараларына йогынты ясы торган кирәкле норматив актларны кабул итү яисә үз вакытында кабул итмәү;

оештыру һәм идарә итү: Программа кысаларында хәл ителә торган мәсьәләләргә житәрлек дәрәжәдә эшкәртмәү, идарә потенциалын житәрлек дәрәжәдә әзерләмәү, Программаны гамәлгә ашыруны мониторинглау системасының дәрәжә булмавы, чараларны гамәлгә ашыру срокларыннан артта калу;

Финанс-икътисады куркынычлар Программаның максатларына ирешү эшчәнлеген финанслашу күздә тотыла торган кайбер чараларны финанслап житкереп бетермәү белән бәйлә. *Норматив каршылыктар.*

Каршылыктарны бетерү (киметү) Программаны гамәлгә ашыруны планлаштыруның сыйфатына, аны гамәлгә ашыруны мониторинглауны тәмин итүгә һәм кирәкле үзгәрешләргә тиз арада кертүгә бәйлә.

Оештыру һәм идарә каршылыктары.

Ялгыш оештыру схемасы һәм начар идарә итү потенциалы (шул исәптән яңа инструментлар белән эшләр өчен квалификациянең житәрлек дәрәжәдә булмавы) Программаны гамәлгә ашыру процессы белән нәтижәле идарә итүгә, Программада төп башкаручы һәм катнашучылар гамәлләренән килештерелмәвенә, мәгариф оешмалары дәрәжәсендә программа чараларын гамәлгә ашыруның түбән сыйфатына китерергә мөмкин.

Каршылыкны бетерү Программаны даими һәм оператив мониторингны (шул исәптән социологик) гамәлгә ашыру нигезендә Программага төзәтмәләр кертү хисабына мөмкин.

2. Программаның төп максатлары, бурычлары һәм чаралары, соңгы нәтижәләргә, аны гамәлгә ашыру срокларын һәм этапларын тасвирлау.

Программалар: халыкның үзгәреш торучы таләпләргә нигезендә Алабуга муниципаль районында белем бирүнең югары сыйфатын

һәм жәмгыять һәм Алабуга муниципаль районы икътисады үсешенә перспектив бурычларны тәмин итү;

Алабуга муниципаль районы кешеләренә конкурентлыкка сәләтлеләгән һәм тормыш сыйфатын күтәрү өчен кирәкле шартлар буларак, муниципаль берәмлек үсешенә заманча механизмнарының тотрыклы системасын төзү.

Белем бирү сыйфатын бәяләү процедураларының объективлыгын тәмин итү (Бөтенроссия тикшерү эшләре, мәктәптә укучылар олимпиадасы, функциональ грамоталылык һәм башка мониторинглар);

«2014 - 2025 елларга Татарстан Республикасы мәгарифен һәм фәннә үстерү» дәүләт программасын, «Мәгариф» өстенлекле илкүләм проектын нәтижәле гамәлгә ашыру .

Куелган максатка ирешү өчен түбәндәге бурычларны хәл итү күздә тотыла:

бурычлар:

сәламәтлек мөмкинлекләргә чикләнгән затлар өчен сыйфатлы белем алу мөмкинлеген һәм уңышлы социальләштерүгә тәмин итә торган белем бирү мөмкинлекләрен булдыру;

сәләтле балаларны һәм талантлы яшьләргә ачыклау һәм аларга ярдәм итү системасын булдыру;

укучыларның социаль мобильгә инфраструктурасын булдыру;

шәхес һәм жәмгыять таләпләре нигезендә мәгариф системасының динамик үсешен тәмин итү;

районда «Мәгариф» өстенлекле милли проектын гамәлгә ашыруны дәвам итүне тәмин итү;

сыйфатлы өзлексез белем алу өчен укучыларга тигез шартлар тәмин итү;

мәгариф системасына яңа дәүләт белем бирү стандартларын кертү;

махсус оештырылган белем һәм методик киңлек булдыру юлы белән белем бирү сыйфатын күтәрү буенча катлаулы социаль шартларда булган мәктәпләргә укутуның түбән нәтижеләре булган мәктәпләргә ярдәм итү системасын булдыру;

укучыларның сәламәтлеген саклау һәм ныгыту, белем бирү учреждениеләрендә сәламәтлек саклауны булдыру;

белем бирү мәгариф учреждениеләренең инновацион эшчәнлеген үстерү;

белем бирү учреждениеләренең тәҗрибә-эксперименталь һәм тикшеренү эшчәнлеген үстерү;

белем бирү системасында белем бирүнең сыйфатын мониторинглауны оештыру - методик шартлар тудыру һәм гамәлгә ашыру, белем бирүнең сыйфатын бәяләү системасын үстерү;

Алабуга муниципаль районының социаль-икътисади үсешен исәпкә алып, чыгымнарны планлаштыруны оештыруны тәмин итә торган шартлар тудыру;

2017-2023 елларга Алабуга муниципаль районының социаль сәясәтендә инклюзия концепциясен гамәлгә ашыру өчен шартлар тудыру;

белем бирү мәгариф оешмаларында белем алуның махсус шартларын ФДББС һәм сәламәтлек мөмкинлекләре чикләнган балалар өчен ФДББС таләпләренә туры китерү;

педагогик кадрларны беркетү өчен шартлар тудыру һәм аларны стимуллаштыру системасын камилләштерү, заманча укутучыны педагогның һөнәри стандартын этаплап кертү яктылыгында эзерләү;

-укучыларның һөнәри юнәлешләренә бердәм системасын булдыру, алдан профильле эзерләүне һәм профильле укутуны үстерү.

Төп чаралар кысаларында традицион чаралар уздыру һәм укучыларның ижади, фәнни, спорт эшчәнлеген үстерүгә юнәлтелгән яңа муниципаль, төбәк һәм республика чараларын формалаштыру каралган.

Белем бирүнең югары сыйфатын тәмин итү оештыру, кадрлар, инфраструктура, матди-техник һәм укуту-методик шартлар тудыруга гына бәйле түгел. Белем бирү хезмәтләренә тотрыклы югары сыйфатын тәмин итүнең һәм аны арттыруның мөһим өлеше булып объектив һәм белем бирүнең барлык дәрәжәләрен үз эченә алган сыйфатны бәяләү системасы тора.

Программаны гамәлгә ашыру срогы – 2017-2025 еллар.

3. Программаны ресурслар белән тәмин итүне жайга салу финанс чараларының гомуми күләме фаразлана торган характерга ия, һәм ел саен билгеләнгән тәртиптә үзгәртергә (төзәтмәләр кертергә) тиеш.

Мең сум.

Финанслау чыганагы	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Республика бюджеты	408 892,3	636 168,3	647 966,5	672 395,0	757 800,5	697 025,9	791 569,8	795 439,5	795 457,2
Жирле бюджет	709 749,7	550 310,3	623 235,0	618 671,8	760 929,8	785 990,4	993 894,5	1 001 114,8	1 007 167,3
Барлығы	1 118 642,0	1 186 478,6	1 271 201,5	1 291 066,8	1 518 730,4	1 483 016,3	1 785 464,3	1 796 554,3	1 802 624,5

Программаны гамәлгә ашыру максатларында төрле дәрәжәдәге бюджетлар ресурслары файдаланылачак. Программаны финанслау механизмы дәүләт ярдәменә төрле рәвешләрән куллануны күздә тотып, шул исәптән:

- а) чараларны турыдан-туры республика бюджетларыннан финанслау;
- б) субсидияләр һәм субвенцияләр бирү.

4. Программаны гамәлгә ашыру механизмы.

Программа чараларын гамәлгә ашыру барышында аның заказчысы төп башкаручыларның үзара хезмәттәшлеген, чараларны гамәлгә ашыруның барышын һәм Программаны үтәүчеләрнең акчаларын нәтижәле куллануын тикшереп торыны тәмин итә.

Программаны үтәүчеләр, Алабуга муниципаль районы башкарма комитетына аның үтәлеше турында квартал саен, хисап чорыннан соң килә торган айның 25 числосына кадәр, хисап чорыннан соң килүче елның 1 мартына кадәр, мәгълүматны тапшыралар.

5. Программаның социаль-иқтисадый нәтижәләлеге бәяләү Программаны гамәлгә ашыруның көтелә торган нәтижәләре.

Алабуга муниципаль районында беләм бирү өлкәсе торышын фаразлау мәктәп яшендәге балалар саны турындагы демографик фаразларга, иқтисад, хезмәт базары, технологияләр үсеше фаразларына, Программада каралган чараларны гамәлгә ашыруның планлаштырылган нәтижәләренә нигезләнә.

Балаларга мәктәпкәчә, гомуми һәм өстәмә белем бирүне үстерүгә билгеле бер йогынтыны тышкы тенденцияләр ясый.

Беренчедән, мәктәпкәчә яшьтәге балалар санының чагыштырмача тотрыклылы булуы нәтижәсендә мәктәп яшендәге балалар саны үсәчәк.

Икенчедән, күчәрәп урнашу структурасы үзгәрүен дәвам итәчәк: аз торақ пунктларда яшәүчеләр саны кимиячәк һәм «Алабуга» МИЗ үсешен исәпкә алып, шәһәр халкы саны артачак.

2017 - 2025 елларга Алабуга муниципаль районында мәгарифне үстерү программасының социаль нәтижәсе түбәндәгеләрдән гыйбарәт:

район белем бирү оешмаларының стандартларда каралган яна шартларда эшләргә әзерлеге;

сыйфатлы белем бирү, район халкының төрлечә белем ихтыяжын мөлгә ашыру;

катлаулы социаль шартларда урнашкан мәктәпләрдә һәм мәктәпләрдә белем бирүнең түбән нәтижәләре булган белем бирү сыйфатын яхшырту өчен шартлар;

инновацион тәҗрибәне үстерергә, сакларга һәм таратырга мөмкинлек бирә торган төрле мәгариф инновацияләрен аякка бастыру һәм аларга ярдәм итү өчен шартлар; алдынгы педагогик практикалар нигезендә педагогик кадрлар әзерләүне һәм яңадан әзерләүне гамәлгә ашырырга;

муниципаль белем бирү системасының тармак йомык- лыгын бетерү, белем бирүгә социаль заказ формалаштыруга һәм гамәлгә ашыруга жәмәгәтчелекне жәлеп итү;

муниципаль белем бирү системасы учреждениеләренә конкурентлыкка сәләтен арттыру;

-белем бирү системасының ресурслар ягыннан тәмин ителешә үсешә, аның инвестицияләр жәлеп итүчәнлегә арту;

- мәктәпкәчә белем бирү программаларын гамәлгә ашыручы мәктәпкәчә белем бирү оешмаларында мәктәпкәчә белем бирү стандартлары таләпләренә туры килә торган мәктәпкәчә белем алу мөмкинлегә булачак;

- мәктәп яшендәге балаларга гомуми белем бирүнең һәркем өчен мөмкин булган һәм түләүсез дәүләт гарантияләрен үтәү тәмин ителде;

- инвалид балаларга гомуми белем бирү программаларын дистанцион, махсус (коррекция) яисә инклюзив белем рәвешендә үзләштерү мөмкинлегә биреләчәк;

-барлык укучыларга яшәү урынына бәйсез рәвештә укуының заманча шартларына керү мөмкинлегә тәмин ителәчәк;

-барлык югары сыйныф укучылары профильле укуының белем бирү программалары буенча белем алу мөмкинлеген алачак;

- иң уңышлы мәктәпләр арасында мәгариф сыйфатында аерма кыскартылачак;

-гомуми белем бирү оешмаларында югары уку йортында уку йомгаклары буенча югары белем бирү нәтижәләре булган яшь педагогларның өлешә артачак;

-баланың социаль актив шәхесен формалаштыруга юнәлдерелгән заманча белем бирү программаларын, программаларны гамәлгә кертү;

- укучыларны өстәмә белем бирү хезмәтләре белән колачлау өлеше артачак;

-дәрестән тыш һәм мәктәптән тыш эшчәнлекнең төрле рәвешләрендә катнашкан балалар һәм яшүсмерләр саны артачак.

Алабуга муниципаль районының барлык мэгариф оешмалары рәсми сайтларда үз эшчәнлекләре турында мэгълүматтан файдалануны тәмин итәчәк.

1 нче таблица
Белем бирү системасын үстерүгә йогынты
ясий торган тышкы мохит факторлары

Факторлар тышкы мохит	Тенденцияләр	
	Уңай мөмкинлекләр	Мөмкин булган каршылыклар
Белем бирү сәясәте Россия Федерациясе, Татарстан Республикасы	Яңартуга дәүләт ярдәме: - «Мэгариф» өстенлекле милли проекты; - икенче буын федераль дәүләт белем бирү стандартлары (ФДББС); - учреждениеләрнең мөстәкыйльлеген киңәйтү буенча федераль законнар (ФЗ-83); "Безнең яңа мәктәп" милли инициативасы; - “Килечек” Татарстан Республикасында мэгарифне үстерү стратегиясе - “Киләчәк”.	Гадәттәгечә, педагогик һөнәри жәмәгәтьчелекнең консерватив аңы; стандартлар кертүнең акрын характеры, стандарт идеяләренең аларны кертүгә кадәр искерүе; педагогларны һөнәри әзерләү системасының сыгылмалы булмавы һәм артта калуы
Белем бирү системасының роле турындаоциаль-икътисадый үсеш концепциясе - 2025 елга кадәр .	Концепция тарафыннан түбәндәгеләр игълан ителде: инновацион белем бирү - социаль-икътисадый үсеш стратегиясен билгели торган төп өстенлекләрнең берсе; мэгариф	Белем бирүдә инновацияләргә житәрлек финанс ярдәме булмау; мәктәп тәмамлаучыларның эшче һөнәрләре популярлыгы булмау.

	хезмәткәрләренен хезмәтенә түләүнең югары дәрәжәсенә ирешү.	
Демографик сәясәт	Гаилә, сәламәт яшәү рәвешен кыйммәтләрен пропагандалау; туучылар саны арту; кризис хәлләрендә гаиләгә социаль-психологик ярдәм күрсәтү.	Педагогик кадрларны укыту; халыкның мөлкәти югары дифференциациясе; гаиләгә социаль ярдәм күрсәтелмәү; тәрбиягә бала алучы гаиләләрне һәм ятим балаларны гаиләгә яраклаштыруның башка рәвешләрен булдыруга халыкны стимуллаштыруның житәрлек дәрәжәдә булмавы; балалар санын арттыру сәламәтлеге мөмкинлекләре чикләнган.
Белем бирү өлкәсендә массакуләм мәгълүмат чараларының активлыгы	Журналистлар жәмгыятенен белем бирү өлкәсендә актив эшләргә потенциал эзерлеге; педагогларга һәм ата-аналарга юнәлтелгән махсус массакуләм мәгълүмат чараларын чыгару тәҗрибәсе булу; мәгълүмат тарату чарасы буларак белем бирү практикалары турында дәүләт-ижтимагый ярдәм.	«Мәктәп-жәмгыять» арасындагы үзара мөнәсәбәтләргә һәм мәктәпкә начар йогынты ясый торган массакуләм мәгълүмат чараларының деструктив функциясе саклана; массакуләм мәгълүмат чараларында мәгариф мәсьәләләренә максатчан ярдәм булмас; белем бирү өлкәсендә мәгълүмати сәясәт булмас; педагогларның ММЧ файдалана торган мәгълүматка ышанычы югалу
Инновацион потенциалны, инновацион тәҗрибәләрне	Педагогик коллективларны, фәнне, нәтиҗәле педагогик практикаларны	Инновацияләргә бюрократик мөнәсәбәт - хисаплар өчен; инновацион эшчәнлеккә

үстерү, шәһәр икътисадында инновацияләрне популярлаштыру	берләштерүче инновацион педагогик берләшмәләр формалаша.	муниципаль биремне бүлү инструментлары булмау; педагогик коллективлар тарафыннан инновацион йөкләнеш һәм инновацион эшчәнлекне имитацияләү.
--	--	---

2 нче таблица
Белем бирү үсешенә йогынты ясыи торган эчке факторлар

Эчке мохит факторлары	Уңай мөмкинлекләр	Мөмкин булган каршылыклар
Белем бирүнең сыйфаты, сыйфат контроле	Белем бирүнең сыйфат системасы һәм аны гомуми белем бирүдә бәяләү.	Белем бирү сыйфатын бәяләүнең ижтимагый-дәүләт системасы институтлары булмау; БДИ югары нәтижеләрен алу өчен, мәктәпнең оптималь кулланыла торган потенциалы түгел; төп мәктәпнең йомгаклау аттестациясе институты үсешендә һәм башлангыч мәктәптә булмавы; сыйфатны бәяләүнең халыкара системасына начар интеграция; учреждениеләр һәм районнар киселешендә белем бирү сыйфатының дәрәжәсенә көчле дифференциациясе.
Кадрлар (белгечләр) потенциалы	Педагогик кадрларның югары квалификациясе (белгечлеге); квалификацияне өзлексез күтәрү традицияләре; грантлар аша педагогик һөнәргә сизелерлек социаль ярдәм күрсәтү һәм аны үстерү.	Эшләүче педагогларның һәм пенсия яшендәге житәкчеләрнең өлеше арту; педагогик һәм житәкче кадрларны акрын гына яңадан житештерү; һөнәри яклау феномены үсү; ата-аналар, укучылар һәм мөнәсәбәтләрнең башка тышкы субъектлары алдында педагогның якланмавы.

<p>Белем бирү системасы инфраструктурасы</p> <p>Куркынычсызлык</p>	<p>Агымдагы һәм капитал ремонт буенча адреслы программаларны гамәлгә ашыру; белем бирү инфраструктурасын үстерү өчен акчалар арту тенденциясе.</p>	<p>Белем бирү өлкәсендә инвестпроектларны гамәлгә ашыруда бизнесның түбән активлыгы; ремонт таләп итә торган белем бирү учреждениеләренен шактый өлеше; мәктәп территорияләрен формалаштыруның житәрлек булмаган культурасы; югары дәрәжәдәге мәгариф учреждениеләре һәм гомуми белем бирү мәктәпләре инфраструктурасы буенча дифференциация, бу сыйфат белемнен тигез файдаланмау ситуациясен көчәйтә; күзәтчелек органнары күрсәтмәләрен үтәүгә бюджет тарафыннан бүлеп бирелә торган акчаларның житмәве.</p>
<p>Икътисади-хокукый мохит</p>	<p>Заманча икътисади шартларда эшчәнлек итү өчен эшлэнгән норматив-хокукый база.</p>	<p>Белем бирү хокукы юристлары булмау; белем бирү эшчәнлеген финанслау нормативлары ихтыяжларына туры килми; түләүле белем бирү хезмәтләрен үстерү өчен халык керемнәренен житәрлек дәрәжәдә булмавы.</p>
<p>Ата-аналар жәмәгәтьчелеге</p>	<p>Ата-аналарның югары потенциалы; гамәлдәге ижтимагый ата-ана оешмаларының булуы; ата-аналарның күпчелегенен белем кыйммәтләренә бирелгәнлегенә; халыкның</p>	<p>Жәмәгәть идарәсендә ата-аналарның түбән активлыгы; балаларны тәрбияләү һәм аларга белем бирү өчен ата-аналарның түбән жаваплылыгы; ата-аналар</p>

	югары белем һәм мәдәни дәрәжәсе.	арасында өстенлек итүче белем бирү учреждениеләренә балалар һәм аларның белем алуы өчен җаваплылыгы; ата-аналарның белем бирү һәм социаль статусы арасында һәм югары уку йортларына керү арасында көчле бәйләлек.
Балалар, яшьләрнең кыйммәтләре	Белем алу кыйммәте, уңышка ирешүдә үз сәләтенә һәм тырышлыгыңа ышаныч; кешенең шәхси һөнәри сыйфатларын карьера уңышының нигезе итеп тану; сәламәт яшәү рәвешенә тенденцияләр формалаштыру; критик фикерләү рәвешен һәм коммуникатив компетенцияләренә формалаштыруга басым ясау.	Яшүсмерләр житаятьчеләге дәрәжәсен киметүнең акрынлыгы; яшьләр арасында начар гадәтләр таралу; югары белемне һөнәри үзбилгеләнештән өстенрәк санау; аралаша белү формалашмаган булу.
Өстәмә белемнәр	кадрлар (белгечләр) потенциалы; белем бирү учреждениесенең һәрберсендә өстәмә белем бирүнең хокукый -оештыру мөмкинлекләре булу	Фәнни-техник юнәлешле өстәмә белем булмау; өстәмә белем бирү системасының төп фондлары тузу; әлеге өлкәдә кадрлар картаю, аларны яңадан житештерү түбән булу.
Инновацион практикалар	Районда инновацион хәрәкәт сакланды һәм яңартылды;	Инновацион хәрәкәтнең формалашуы; инновацион хәрәкәт идеясенә девальвациясе; инновацияләр симуляциясе практикасын тарату; социаль партнерлык һәм һөнәри-социаль практикалар потенциалын житәрлек

		файдаланмау; инновацион практикаларның түбән технологик булуы; бербөтен педагогик практикаларга җитди инвестицияләр тәҗрибәсе булмау.
--	--	---

«2017-2025 елларга Алабуга муниципаль районында мэгарифне үстерү» муниципаль программасының максатлары, бурычлары, нәтижеләрен бәяләү индикаторлары һәм программа чаралары буенча финанслау

№	Исеме төп чаралар	Башкаручылар	Чыганакны күрсәтеп финанслау Үлчәү берәмлеге (мең.сум.)									Бәяләү индикаторлары ахыргы нәтижеләр	Индикаторлар күрсәткечләре									
			2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025		2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	
1. Жәлеп итәрдәй (омтылыш), кадрлар потенциалын да кертеп, мәктәпкәчә белем бирүне үстерү																						
Максатлар: Балаларга мәктәпкәчә белем бирүне модернизацияләү, ул белем бирү процессының заманча сыйфатына һәм балаларны социальләштерү нәтижеләренә ирешүгә юнәлдерү																						
Мәктәпкәчә белем бирүнең сыйфатын күтәрү																						
1.1. бурыч Мәктәпкәчә белем бирүнең федераль дәүләт белем бирү стандартын кертү, халыкның этномәдәни ихтыяжларын исәпкә алып, белем бирү программаларын модернизацияләү																						
1.1.1	Мәктәпкәчә белем бирү учреждениеләрен дә федераль дәүләт белем бирү стандартларын (алга таба - Федераль дәүләт белем бирү стандартлары) кертү	Мэгариф идарәсе Мәктәпкәчә белем бирү учреждениеләре	Агымдагы финанслау хисабына									Житәкчеләр һәм төп категория хезмәткәрләренә эшчәнлеген бәяләү ведомство буйсынуындагы муниципаль мәктәпкәчә белем бирү учреждениеләре эшчәнлегенә нәтижеләлеге күрсәткечләре нигезендә гамәлгә ашырыла торган муниципаль мәктәпкәчә белем бирү учреждениеләренә чагыштырма авырлыгы	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100

1.1.2	Балаларга сыйфатлы мәктәпкәчә белем алу өчен шартлар тудыру	Мәгариф идарәсе Мәктәпкәчә белем бирү учреждениеләре	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0	Белем бирү учреждениеләренә заманча шартларга туры килә торган мәктәпкәчә белем бирү учреждениеләре өлеше	80	100	100	100	100	100	100	100	
1.1.3	Муниципаль мәктәпкәчә мәгариф учреждениеләре эшчәнлеген тәэмин итү	Мәгариф идарәсе Мәктәпкәчә белем бирү учреждениеләре	Агымдагы финанслау хисабына									Мәктәпкәчә белем бирү учреждениеләре тарафыннан муниципаль биремнәр башкару	80	100	100	100	100	100	100	100	100
1.1.4	Муниципаль мәктәпкәчә мәгариф учреждениеләрендә тәрбияләнүчеләренә тукландыру	Мәгариф идарәсе Мәктәпкәчә белем бирү учреждениеләре	Агымдагы финанслау хисабына									Туклану оештырылган муниципаль мәктәпкәчә мәгариф учреждениеләре өлеше	100	100	100	100	100	100	100	100	100

1.1.5	Белем бирү өлкәсендә гамәлдәге законнарға һәм мәктәпкәчә белем бирү ФДББС туры килә торган муниципаль мәктәпкәчә белем бирү учреждениесенәң локаль норматив-хокукий актларын эшләү	Мәгариф идарәсе Мәктәпкәчә белем бирү учреждениеләре	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	Жирле норматив-хокукий актлар банкы, мәктәпкәчә мәгариф учреждениеләре өчен диагностик инструментарий пакеты булу, аларга гамәлдәге яңа закон нормаларына һәм мәктәпкәчә белем бирү федераль дәүләт белем бирү стандартларына туры килә	Әйе	Әйе	Әйе	Әйе	Әйе	Әйе	Әйе	Әйе	Әйе	
1.1.6	Мәктәпкәчә белем бирү оешмаларының уку-уыту программаларын мәктәпкәчә белем бирү стандартлары нигезендә эшләү	Мәгариф идарәсе Мәктәпкәчә белем бирү учреждениеләре	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	Мәктәпкәчә белем бирү стандартлары нигезендә актуальләштерелгән, эшләнелгән белем бирү программалары булган мәктәпкәчә мәгариф учреждениеләре өлеше	50	100	100	100	100	100	100	100	100	100
1.1.7	Федераль дәүләт белем бирү стандартларын кергү буенча мәктәпкәчә белем бирү учреждениеләрен методик яктан дөрес алып бару	Мәгариф идарәсе Мәктәпкәчә белем бирү учреждениеләре	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	Мәктәпкәчә белем бирү федераль дәүләт белем бирү стандартларын кергү буенча методик ярдәм күрсәтелгән мәктәпкәчә мәгариф оешмалары өлеше	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100

1.1.8	Мәктәпкәчә белем бирү учреждениесенен белем бирү программасы кысаларында региональ компонентны гамәлгә ашыру	Мәгариф идарәсе Мәктәпкәчә белем бирү учреждениеләре	Агымдагы финанслау хисабына	Мәктәпкәчә белем бирүнең төп белем бирү программасы кысаларында региональ компонентны гамәлгә ашыручы мәктәпкәчә мәгариф учреждениеләре өлеше	100	100	100	100	100	100	100	100	100
1.1.9	Татар телендә тәрбия һәм белем бирүче мәктәпкәчә учреждениеләр чөлтәрен үстерү	Мәгариф идарәсе Мәктәпкәчә белем бирү учреждениеләре	Агымдагы финанслау хисабына	Татар телендә тәрбия һәм белем бирүче яңа ачылган мәктәпкәчә учреждениеләр саны	0	0	0	0	0	0	0	0	0
1.2. бурыч Мәктәпкәчә белем алу мөмкинлеген, шул исәптән сәламәтлеге мөмкинлекләре чикләнган балалар өчен дә, тәэмин итү													

1.2.1	Төрле оештыру-хокукий рәвештәге һәм милек рәвешендәге оешмаларда 3 яшьтән алып 7 яшькә кадәрге балаларны тоту буенча мәктәпкәчә белем бирүнен һәм (яисә) хезмәт күрсәтүнен һәркем өчен үтемлелеген һәм сыйфатын арттыруны тәмин итү	Мәгари ф идарәсе Мәктәп кәчә белем бирү учреждениеләре	Агымдагы финанслау хисабына								Мәктәпкәчә белем бирү хезмәте һәм (яисә) аларны төрле оештыру-хокукий рәвештәге һәм милек рәвешендәге оешмаларда тоту буенча хезмәт күрсәтүче 3 яшьтән алып 7 яшькә кадәрге балалар, мәктәпкәчә белем бирү учреждениеләрендә чиратка теркәлгән балалар саныннан чыгып;	100	100	100	100	100	100	100	100	100
1.2.2	Мәктәпкәчә белем бирү учреждениеләрендә катнаш юнәлештәге төркемнәр чөлтәрен үстерү	Мәгари ф идарәсе Мәктәп кәчә белем бирү учреждениеләре	Агымдагы финанслау хисабына								Яңа ачылган төркемнәр саны	0	0	12	18	12	10	10	10	10
1.2.3	Мәктәпкәчә белем бирү оешмаларында катнаш юнәлеш төркемнәре эшчәнлеген мәгълүмати-методик тәмин итү	Мәгари ф идарәсе Мәктәп кәчә белем бирү учреждениеләре	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	«Оештыру моделе, мәктәпкәчә оешмада инклюзив практика технологиясе» темасы буенча семинарларда һәм вебинарларда катнашучылар саны	25	40	50	60	60	65	65	65	66

1.2.4	Сәламәтлек мөмкинлекләре чиклэнгән мәктәпкәчә яшьтәге балаларны тәрбияләү мәсьәләләре буенча халык өчен консультация бирү пунктлары ачу	Мәгариф идарәсе Мәктәпкәчә белем бирү учреждение	Агымдагы финанслау хисабына		Консультация пунктлары саны	1	1	1	1	1	1	1	1	1	-
1.2.5.	Санитар-эпидемиологик кагыйдәләр һәм норма таләпләре нигезендә мәктәпкәчә белем бирү учреждениесенә медицина кабинетларын жиһазландыру	Мәгариф идарәсе Мәктәпкәчә белем бирү учреждение	Агымдагы финанслау хисабына		Медицина эшчәнлеген алып бару хокукына лицензиясе булган мәктәпкәчә мәгариф учреждениеләре саны	28	28	29	31	33	33	33	33	33	33

1.2.6	Балаларны ижади яктан тәрбияләү, сәләтле балалар белән эшләнүен сыйфатын яхшырту өчен шартлар тудыру Балаларны ижади яктан тәрбияләү, мәктәпкәчә белем бирү учреждениеләрендә сәләтле балалар белән эшләнү сыйфатын яхшырту өчен шартлар тудыру	Мәгариф идарәсе Мәктәпкәчә белем бирү учреждениеләре	Агымдагы финанслау хисабына		Ижади юнәлештә чарада катнашучы мәктәпкәчә яшьтәге балалар өлеше	12	15	18	21	25	25	25	27	27,5
1.2.7	Мәктәпкәчә белем бирү федераль дөүләт белем бирү стандартлары нигезендә жәйге чорда мәктәпкәчә яшьтәге балаларның уен, танып-белү һәм хәрәкәт активлыгын оештыру өчен шартлар тудыру	Мәгариф идарәсе Мәктәпкәчә белем бирү учреждениеләре	Агымдагы финанслау хисабына		«Уен майданчыгы - сәламәтләндрерү, тәрбияләү, үсеш территориясе» мәктәпкәчә белем бирү учреждениесенең иң яхшы жәйге уен майданчыгына шәһәр смотр-конкурсын үткәрү	1	1	1	1	1	1	1	1	-

1.2.8	Эшчэнлекнең актуаль юнәлешләре буенча мәктәпкәчә мәгариф учреждениеләре ндә пилот һәм база майданчыклары н оештыру	Мәгариф идарәсе Мәктәпкәчә белем бирү учреждениеләре	Агымдагы финанслау хисабына								Мәктәпкәчә белем бирү учреждениеләре саны - инновацион майданчыклар	8	7	7	7	7	7	7	7	7	
1.2.9	Татарстан Республикасы Мәгариф һәм фән министрлыгы тарафыннан киңәш ителгән мәктәпкәчә белем бирү учреждениеләре сыйфатын баяләү системасын кертү	Мәгариф идарәсе Мәктәпкәчә белем бирү учреждениеләре	Агымдагы финанслау хисабына								Мәктәпкәчә белем бирү оешмаларын баяләү системасы булу	Өйе	Өйе	Өйе	Өйе	Өйе	Өйе	Өйе	Өйе	Өйе	өйе
1.2.10	Өстәмә түләүле мәгариф хезмәтләрен үстерү	Мәгариф идарәсе Мәктәпкәчә белем бирү учреждениеләре	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	Өстәмә түләүле белем бирү хезмәтләрен күрсәтүче муниципаль мәктәпкәчә белем бирү учреждениеләре саны	17	17	17	18	19	20	25	26	26,5

1.2.11	Энергияне сак тоту технологияларен кулланып энергия ресурсларын сак тоту чараларын үткөрү	Мәгариф идарәсе Мәктәпкәчә белем бирү учреждение ләре	Агымдагы финанслау хисабына							Муниципаль мәктәпкәчә мәгариф учреждениеләре тарафыннан электр энергиясен куллануны киметү	50	50	70	80	90	90	90	25	
1.3. бурыч Педагогик кадрларның белем һәм һөнәри дәрәжәсен күтәрү																			
1.3.1.	Мәктәпкәчә белем бирү системасын кадрлар белән тәмин итү (курс әзерлеген һәм квалификацияләрен арттыруны да кертеп)	Мәгариф идарәсе Мәктәпкәчә белем бирү учреждение ләре ТР Мәгариф һәм фән министрлығы (киләшү буенча)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	Мәктәпкәчә белем бирү оешмаларының квалификациясен күтәрүне һәм (яисә) һөнәри яңадан әзерләүне узган педагогик хезмәткәрләре, мәктәпкәчә мәгариф оешмаларының педагогик хезмәткәрләренен гомуми санында, шул исәптән, юнәлешне үз эченә ала торган программаны гамәлгә ашыручы мәгариф оешмаларының педагогик хезмәткәрләре санының чагыштырма авырлыгы	80	85	90	95	100	100	100	100
1.3.2.	Яңа билгеләнгән мәктәпкәчә белем бирү учреждениеләре житәкчеләрен мәгълүмати-методик тәмин итү	Мәгариф идарәсе Мәктәпкәчә белем бирү учреждение ләре	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	Мәктәпкәчә белем бирү учреждениесе эшчәнлеген оештыру мәсьәләләре буенча мәгълүмати-методик ярдәм күрсәтелгән яңа житәкчеләр өлеше	100	100	100	100	100	100	100	100
1.3.3.	Киңәшмәләр, семинарлар, түгәрәк өстәлләр, мәсьәләләр буенча мастер-класслар үткөрү мәктәпкәчә белем бирү эчтәлеген яңарту шартларында идарә итү һәм педагогик эшчәнлек	Мәгариф идарәсе Мәктәпкәчә белем бирү учреждение ләре	Агымдагы финанслау хисабына							Киңәшмәләр, семинарлар, түгәрәк өстәлләр, идарә мәсьәләләре буенча мастер-класслар эшендә катнашкан педагог хезмәткәрләр саны мәктәпкәчә белем бирүнең эчтәлеген яңарту шартларында педагогик эшчәнлек	201	235	265	270	275	279	280	285	
1.3.4.	Билингвальлек шартларында мәктәпкәчә яштыга баланың индивидуаль белем бирү траекториясе нигезендә белем бирү процессы	Мәгариф идарәсе Мәктәпкәчә белем бирү учреждение ләре	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	Балангваль белем бирүне оештыру мәсьәләләре буенча квалификацияләрен арттырган татар телен укыту буенча укытучылар һәм тәрбиячеләр өлеше	100	100	100	100	100	100	100	100

1.4.1.	Мәктәпкәчә белем бирү хезмәтләренә мохтаж балаларны электрон рәвештә теркәү һәм бүлү буенча хезмәт күрсәтү	Мәгариф идарәсе Мәктәпкәчә белем бирү учреждениеләре	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	«Гаризалар кабул итү, балаларны мәктәпкәчә белем бирүнең төп гомуми белем бирү программасын (балалар бакчаларын) гамәлгә ашыручы муниципаль мәгариф учреждениеләренә күчерү» хезмәте күрсәтүнең сыйфатын мониторинглау	2	2	3	2	2	3	3	3	3	
21.4.2	Балалар бакчаларын Интернет челтәренә тоташтыру	Мәгариф идарәсе Мәктәпкәчә белем бирү учреждениеләре	Агымдагы финанслау хисабына								Интернет челтәренә тоташтырылган яңа балалар бакчалары өлеше	0	0	0	100	100	100	100	100	100	100
2. Инклюзивны да кертеп, урта гомуми белем бирүне һәм кадрлар потенциалын үстерү																					
Максат: Балаларның гомуми белем бирү системасында белем бирү программаларын модернизацияләү уку нәтижеләренә заманча сыйфаты һәм социальләштерү нәтижеләре																					
2.1. бурыч Халыкның гомуми белем бирү хезмәтләренән бертигез файдалана алуын тәэмин итә торган белем бирү челтәрен һәм финанс-икътисадый механизмнарны формалаштыру																					
2.1.1.	Заманча сыйфатлы белем алу өчен шартлар тудыру, белем бирүнең, мәктәп укучыларының олимпиадаларының сыйфатын бәяләү процедураларының объективлыгын тәэмин итү, функциональ грамоталылыкны бәяләү һ.б. мониторинглар	Мәгариф идарәсе, белем бирү оешмалары	Агымдагы финанслау хисабына								Төп заманча таләпләргә туры китереп укырга мөмкинлек биргән мәктәп укучылары өлеше	89,5	90	90	90,5	91	92	93	94	94	94

2.1.2	Муниципаль гомуми белем бирү учреждениеләре эшчәнлеген тээмин итү	Мәгариф идарәсе, белем бирү оешмалары	Агымдагы финанслау хисабына	Гомуми белем бирү учреждениеләре тарафыннан муниципаль биремнәр башкару	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
2.1.3	Муниципаль гомуми белем бирү учреждениеләрен яңа уку ылына әзерләү	Мәгариф идарәсе, белем бирү оешмалары	Агымдагы финанслау хисабына	Күзәтчелек органнары таләпләре нигезендә белем бирү программаларын гамәлгә ашыру өчен шартлар тудыру чаралары үткәреләчәк муниципаль гомуми белем бирү учреждениеләре саны	22	22	22	23	23	23	23	23	23	23,5
2.1.4	Муниципаль гомуми белем бирү учреждениеләренә матди-техник базасын булдыру һәм ныгыту	Мәгариф идарәсе, белем бирү оешмалары	Агымдагы финанслау хисабына	Укыту инфраструктурасының сыйфатын күтәрү, ФДББС гамәлгә ашыру өчен шартлар тээмин итү	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
2.1.5	Сәламәтлек мөмкинлекләре чикләнгән балалар өчен белем алу мөмкинлеген арттыру	Мәгариф идарәсе, белем бирү оешмалары	Агымдагы финанслау хисабына	Гомуми белем бирү учреждениеләрендә укучыларның сәламәтлеге мөмкинлекләре чикләнгән балалар өләше	15	15	15	15	15	15	17	18	25	
2.1.6	«Укучы - укытучы» норматив чагыштырмасына ирешү чараларын үткәрү	Мәгариф идарәсе, белем бирү оешмалары	Агымдагы финанслау хисабына	«Укучы - укытучы» норматив чагыштырмасына ирешү	80	85	85	85	90	90	90	90,1	90,2	
2.1.7	Гомуми белем бирү учреждениеләрендә сыйныфларны нормага кадәр житкерү	Мәгариф идарәсе, белем бирү оешмалары	Агымдагы финанслау хисабына	Нормативтагыча гомуми белем бирү учреждениеләрендә сыйныфларның тулылыгы	24,4	24,08,22	24,8	24,8	24,8	24,8	24,8	24,9	25	

2.3.1	Белем бирүне профильләү	Мәгариф идарәсе, белем бирү оешмалары	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	10 - 11 нче сыйныф укучыларының гомуми саныннан профильле белем алуға жәлеп итү	9,89	10,0	10,02	10,5	10,5	11	11	15	15	
											9 нчы сыйныф укучыларын 9 нчы сыйныф укучыларының гомуми саныннан профильле белем алуға жәлеп итү	100	100	100	100	100	100	100	100	100	
2.3.2	Кадет сыйныфлары чөлтәрен үстөрү	Мәгариф идарәсе, белем бирү оешмалары	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	Оборона-спорт профильле сыйныфларда укучы укучылар өлеше	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	
2.3.3.	7-9 нчы сыйныф укучыларының мәнфәгатьләре һәм һөнәри ниятләре диагностикасы	Мәгариф идарәсе, белем бирү оешмалары	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	Һөнәри өстенлекләр мониторингы белән бәйлә 7-9 нчы сыйныф укучылары өлеше	50	55	55	60	65	65	66	70	70,5	
2.3.4	Профориентация проблемалары буенча фәнни-гамәли семинарлар, конференцияләр, ата-аналар конференциясе, конкурслар үткәрү	Мәгариф идарәсе, белем бирү оешмалары	Агымдагы финанслау хисабына								Профориентация проблемалары буенча фәнни-гамәли семинарлар, конференцияләр, ата-аналар конференциясе, конкурслар үткәрү	5	5	5	5	6	6	7	8	8	
2.4. бурыч Милли белем бирүне үстөрү;																					
2.41	2017-2024 елларга АМРда белем һәм тәрбия бирү программасын гамәлгә ашыру	Мәгариф идарәсе, белем бирү оешмалары	Әлеге программаны финанслау исәбеннән								Туган (татар) телендә укытуға жәлеп итү	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100

2.4.2	«Билигваль балалар бакчасы» республика грант-проектында катнашу	Мәгариф идарәсе Мәктәпкәчә белем бирү учреждениеләре	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	Проектта катнашучы мәктәпкәчә мәгариф учреждениеләре саны	1	1	1	1	1	1	1	1	1	
2.4.3	Татар телендә белем бирү һәм тәрбия бирү сыйныфларын ачу	Мәгариф идарәсе, белем бирү оешмалары	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	Татар телендә белем бирү һәм тәрбия алган сыйныфларда укучылар саны өлеше	45	7,3	7,3	7,3	7,3	7,3	7,3	7,3	7,5	7,6
2.4.4	«Татарстанда рус теле» республика максатчан программасы кысаларында рус этномәдәни компонентлы сыйныфлар санын арттыру	Мәгариф идарәсе, белем бирү оешмалары	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	Рус телен тирәнтен өйрәнүле сыйныфларда белем алучы укучылар саны рус балалары саныннан өлеше	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2.4.5	Балаларга өстәмә белем бирү учреждениеләренен белем бирү программасы кысаларында региональ компонентны гамәлгә ашыру	Мәгариф идарәсе, белем бирү оешмалары	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	Татар телендә белем алучы укучылар саны өлеше	42,7	52	52	54	55	55	57	57	57,5	
2.4.6	Инновацион гомуми белем бирү учреждениеләре - милли белем бирү үзәкләре, Полилингваль белем бирү комплексы төзү	Мәгариф идарәсе, белем бирү оешмалары	Агымдагы финанслау хисабына										Инновацион белем бирү учреждениеләре саны	0	0	1	1	0	0	0	0	0		
2.4.7	Татар телен өйрәнүнең дистанцион технологияләрен керту	Мәгариф идарәсе, белем бирү оешмалары	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	Татар телен өйрәнүнең дистанцион технологияләрен кулланучы педагоглар саны	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100

2.4.8	Халыкара туган тел көненә багышланган район конференциясе үткөрү	Мәгариф идарәсе, белем бирү оешмалары	Агымдагы финанслау хисабына	Конференцияне фактта уздыру	Өйе		Өйе	Өйе	Өйе	Өйе	Өйе	Өйе	Өйе
2.4.9	Муниципаль балаларны савыктыру лагерьларында татар телендә аралашу белән жәйге савыктыру сменаларын оештыру	Мәгариф идарәсе, белем бирү оешмалары	Агымдагы финанслау хисабына	Татар телендә профиль сменалары булган балалар өлеше	30	30	30	32	33	33	33	33	33
2.5. бурыч Өзлексез һөнәри үсешкә һәм педагогик кадрлар компетенцияләрен үстерү, педагогларны эшнәң сыйфатын күтәргүгә мотивацияләү механизмнарын булдыру													
2.5.1.	Россия Федерациясе Хезмәт һәм социаль яклау министрлығының 2013 елның 18 октябрәндәге 544н номерлы боерыгы нигезендә, едагогларның һөнәри стандартына күчү	Мәгариф идарәсе, белем бирү оешмалары	0,00 0,00 0,00 0,00 0,00 0,00 0,00 0,00	Педагогик хезмәткәрләренң педагогның һөнәри стандарты таләпләренә туры килә торган өлеше	65	70	75	85	95	95	96	98	98
2.5.2.	Педагогларның, методистларның республика проектларында, грантларында катнашуын оештыру	Мәгариф идарәсе, белем бирү оешмалары	0,00 0,00 0,00 0,00 0,00 0,00 0,00 0,00	Конкурста, проектларда катнашучылар саны һ.б.	15	16	19	20	21	22	23	23	23,1
2.5.3	«Ел укытучысы» һөнәри конкурсын үткөрү	Мәгариф идарәсе, белем бирү оешмалары	0,00 0,00 0,00 0,00 0,00 0,00 0,00 0,00	Аны үткөрүнең төрле этапларында конкурста катнашкан педагогик хезмәткәрләр саны	160	170	180	190	200	200	200	200	200

2.5.5	Белем бирү оешмалары житэкчелеренң һөнәри компетенциясен арттыру	Мәгариф идарәсе, белем бирү оешмалар ы	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	«Мәгарифтә менеджер» программасы буенча янадан эзерлек үткән житэкчеләр өлеше һ.б.	60	60	75	85	100	100	100	100	100	
2.5.6	Гомуми белем бирү учреждениеләре житэкчеләрен аттестацияләү процедураларын камилләштерү	Мәгариф идарәсе, белем бирү оешмалар ы	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	Аттестация үткән житэкчеләр өлеше	30	45	70	95	100	100	100	100	100	
2.5.7	Заманча технологияләр буенча педагоглар өчен өйрәтү тренингларын оештыру	Мәгариф идарәсе, белем бирү оешмалар ы	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	Заманча технологияләргә өйрәтелгән укытучылар өлеше	65	85	90	90	90	90	91	92	92,1	
2.5.8	Төп гомуми белем бирү ФДББС күчкәндә, педагогик һәм идарәче кадрларның һөнәри компетенциясен арттыру	Мәгариф идарәсе, белем бирү оешмалары	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	Гомуми белем бирү учреждениеләре житэкчеләренң һәм педагогик хезмәткәрләренң гомуми санында федераль дәүләт белем бирү стандартлары нигезендә эшләү өчен квалификация һәм (яисә) һөнәри эзерлек узган гомуми белем бирү оешмалары житэкчеләре һәм педагоглары өлеше	95	100	100	100	100	100	100	100	100	100
2.5.9	Белем бирү оешмасы житәкчесе вазыйфасына резерв булдыру	Мәгариф идарәсе, белем бирү оешмалары	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	Белем бирү оешмасы житәкчесе вазыйфасына дөгъвачылар базасы булу	Өйе	Өйе	Өйе	Өйе	Өйе	Өйе	Өйе	Өйе	Өйе	
2.5.1 0	Педагогларга һәм методистларга һөнәри берләшмәләргә методик ярдәм күрсәтү	Мәгариф идарәсе, белем бирү оешмалары	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	Педагогларның муниципаль методик берләшмәләре саны	38	38	38	38	38	38	38	38	38	

2.6. бурыч Белем бирү процессының имин, һәркем файдалана алырлык мохитен булдыру																					
2.6.1	Капиталь ремонт һәм учреждениеләр төзүнең адреслы программаларын гамәлгә ашыру	Мәгариф идарәсе, белем бирү оешмалары ТР Мәгариф һәм фән министрлыгы (киләшү буенча)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	Икенче сменада укучыларның, укучыларның өлеше кимүе	14,67	15,97	16,1	15,8	15,5	15,5	15,0	14,0	14,1
2.6.2	Белем бирү оешмалары эшчәнлегенең имин шартларын булдыру	Мәгариф идарәсе, белем бирү оешмалары ТР Мәгариф һәм фән министрлыгы (киләшү буенча)	Агымдагы финанслау хисабына								Куркынчысызлыкны тәмин итүнең заманча инженер-техник системалары комплекслары белән жиһазланган мәгариф объектларының чагыштырма авырлыгы	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
2.6.3	Сәламәтлек мөмкинлекләре чикләнгән укучылар өчен уңайлы мохит булдыру	Мәгариф идарәсе, белем бирү оешмалары ТР Мәгариф һәм фән министрлыгы (киләшү буенча)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	Сәламәтлек мөмкинлекләре чикләнгән балалар өчен, гомуми белем бирү учреждениеләре биналарының гомуми саныннан киртэләрсез мохит тәмин ителгән гомуми белем бирү учреждениеләре биналары санының чагыштырма авырлыгы	10	15	15	23	23	23	23	23	23
2.6.4	Энергия ресурсларын сак тоту технологияләрен кулланып, энергияне сак тоту чараларын үткөрү	Мәгариф идарәсе, белем бирү оешмалары	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	Муниципаль гомуми белем бирү учреждениеләре тарафыннан электр энергиясен куллануны киметү	100	100	100	100	100	100	100	100	
												Энергия саклау жайланмалары белән жиһазланган гомуми белем бирү учреждениеләр саны	12	13	18	23	23	23	23	23	23
2.7. бурыч Талантлы балаларга ярдәм итү, аларның ижади активлыгын арттыру																					

2.7.1	Сәләтле балаларны муниципаль белем бирү киндлегендә таныту мониторингы	Мәгариф идарәсе, белем бирү оешмалары	0,00 0,00 0,00 0,00 0,00 0,00 0,00 0,00	Сәләтле балалар банкының булуы	Әйе	Әйе	Әйе	Әйе	Әйе	Әйе	Әйе	Әйе	Әйе	Әйе	Әйе
2.7.2	Мәктәп укучылары олимпиадасында катнашучы учыларга (уку предметлары буенча) бөтенроссия турындагы Нигезләмә нигезендә олимпиадалар үткөрү	Мәгариф идарәсе, белем бирү оешмалары ТР Мәгариф һәм фән министрлыгы (киләшү буенча)	Агымдагы финанслау хисабына	Йомгаклау, төбәк һәм республика этаплары олимпиадаларында катнашучылар саны	80	62	70	75	80	95	95	95	95	95	95,1
2.7.3	Фәнни-тикшеренү эшчәнлегенә юнәлтелгән укучыларның фәнни жәмгыятьләре эшчәнлеген оештыру	Мәгариф идарәсе, белем бирү оешмалары	Агымдагы финанслау хисабына	Мәктәп фәнни жәмгыятьләре эгъзалары булган укучылар өлеше, %	4,2	4,2	4,3	4,4	4,5	4,6	4,7	4,7	4,7	4,7	4,7
2.7.4	Ачык муниципаль, укучы олимпиадалар, смотрлар, уеннар, фестивальләр, ярышлар һәм конференцияләр, форумнар һәм слетлар оештыру	Мәгариф идарәсе, белем бирү оешмалары	Агымдагы финанслау хисабына	Мәктәп балаларының гомуми саныннан чараларда катнашучы укучылар өлеше	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
2.7.5	Бөтенроссия һәм халыкара фән олимпиадалары этапларында жинүчеләр өчен исемле стипендияләр бирү	Мәгариф идарәсе, белем бирү оешмалары ТР Мәгариф һәм фән министрлыгы (киләшү буенча)	Агымдагы финанслау хисабына	Укучылар саны - республика олимпиадасының йомгаклау этабында, мәктәп укучыларының Бөтенроссия олимпиадасының йомгаклау этабында, район Башлыгы стипендиясе белән бүләкләнгән жинүчеләр һәм призерлар саны	30	27	30	32	35	36	36	36	36	36	36

2.7.6	Укучылар - жинүчеләрне эзерлэгән педагогларга һәм бөтенроссия һәм халыкара фән олимпиадалары этаплары призерларына адреслы ярдәм күрсәтү	Мәгариф идарәсе, белем бирү оешмалары ТР Мәгариф һәм фән министрлыгы (киләшү буенча)	Агымдагы финанслау хисабына							Матди акчалата бүләкләү белән бүләкләнгән укытучылар саны	30	0	30	32	35	37	37	37	37	
2.7.7	Сәләтле балаларның челтәр һәм дистанцион олимпиадаларда һәм конкурсларда катнашуы	Мәгариф идарәсе, белем бирү оешмалары ТР Мәгариф һәм фән министрлыгы (киләшү буенча)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	Төрле интеллектуаль конкурсларда катнашучы укучылар өлеше	100	100	100	100	100	100	100	100	
2.7.8	Электрон рәвештә балалар, шул исәптән сәләтле белән эшләүнең актуаль мәсьәләләре буенча продукция мәгълүмат-методик басмалар	Мәгариф идарәсе, белем бирү оешмалары	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	Продукция исемнәре саны	3	4	5	5	5	5	5	5	5
2.7.9	Педагогларның ижади семинарларын үткәру, сәләтле балаларны укыту кагыйдәләре буенча фәнни-гамәли конференция һәм республика чараларында катнашу	Мәгариф идарәсе, белем бирү оешмалары ТР Мәгариф һәм фән министрлыгы (киләшү буенча)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	Чаралар саны,	5	5	5	5	5	5	5	5	5
2.7.10	Гомумшәһәр чараларын оештыру һәм уздыру		Агымдагы финанслау хисабына							Расланган план нигезендә чаралар үткәру	Әй	Әй	Әй	Әй	Әй	Әй	Әй	Әй	Әй	Әй
2.8. бурыч Белем бирүнең сыйфатын бәяләү механизмнарын күртү																				

2.8.1.	Федераль миграция хезмәте буенча (PISA, TIMS, iPIPS һ.б.) һәм халыкара тикшеренүләрдә катнашу. Белем бирү сыйфатын бәяләү процедураларының объектив булуын тәэмин итү.	Мәгариф идарәсе, белем бирү оешмалары ТР Мәгариф һәм фән министрлыгы (киләшү буенча)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	Белем бирү сыйфатын бәяләү мәсьәләләре буенча халыкара тикшеренүләрдә катнашучы белем бирү оешмалары саны	Квота буенча оештыручылар тарафыннан билгеләнә									
2.8.2.	Мониторинг тикшеренүләрендә катнашу (ВПР 4-11 сыйныфлар)	Мәгариф идарәсе, белем бирү оешмалары ТР Мәгариф һәм фән министрлыгы (киләшү буенча)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	Мониторинг тикшеренүләрендә катнашучы 4 - 11 сыйныф укучылары өлеше	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
2.8.3.	БДИ, ТДИ, БРТ сынау (күнегүләр) үткәрү	Мәгариф идарәсе, белем бирү оешмалары ТР Мәгариф һәм фән министрлыгы (киләшү буенча)	Агымдагы финанслау хисабына									9 нчы һәм 11 нче сыйныф укучыларының сынау БДИ, ТДИ, БРТ чараларында катнашу өлеше	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
2.8.4.	Түбәндәге проектларны гамәлгә ашыру: "Әти-әниләр өчен БДИ" "Икелесез ТДИ" «БРТ бик яхшы» һ.б.	Мәгариф идарәсе, белем бирү оешмалары ТР Мәгариф һәм фән министрлыгы (киләшү буенча)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	Проектларда катнашучы чыгарылыш укучылары өлеше	9	9	10	15	20	20	20	21	21,1	

2.8.5.	Дәүләт йомгаклау аттестациясенә чыгарылыш сыйныф укучыларын әзерләү чараларын гамәлгә ашыру	Мәгариф идарәсе, белем бирү оешмалары	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	Муниципаль гомуми белем бирү оешмаларын тәмамлаучыларның гомуми санына карата ТДИ, БДИ тапшырган укучылар санының чагыштырма авырлыгы	99,8	99,8	99,8	100	100	100	100	100	100
2.8.6	Укучыларны арадаш һәм йомгаклау аттестациясе буенча ярдәмне методик озата бару	Мәгариф идарәсе, белем бирү оешмалары	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	Методик чаралар саны	9	10	10	10	10	10	10	10	12
2.8.7	Белем бирүнең сыйфатын күтәрүнең актуаль мәсьәләләре буенча мәгълүмати-методик продукция бастырып чыгару	Мәгариф идарәсе, белем бирү оешмалары	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	Мәгълүмати-методик продукция (белешмәләр) саны	1	5	1	1	1	1	1	1	1
2.8.8	Белем бирү сыйфаты белән йорт эчендә идарә итү механизмнарын камилләштерү (үсеш программалары, гавами хисаплар, ижтимагый-дәүләт идарәсе)	Мәгариф идарәсе, белем бирү оешмалары	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	Сайтларда гавами хисапларны бастырган гомуми белем бирү мәктәпләре саны	60	60	75	90	100	100	100	100	100
2.9. бурыч Укытучылар һәм мәктәпләр эшчәнлеген бәйсез бәяләүне тәмин итү																				
2.9.1.	Белем бирү оешмалары рейтингларын төзү	Мәгариф идарәсе, белем бирү оешмалары	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	Рейтинглар саны	1	-	1	1	1	1	1	1	1
2.9.2.	Мәгълүмат сайтта оешмалар һәм жәмәгәтчелекне урнаштыруны да кертеп белем бирү эшчәнлегенә турында мәгълүмат белән даими тәмин итү	Мәгариф идарәсе, белем бирү оешмалары	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	Сайтлары закон таләпләренә туры килә торган мәгариф учреждениеләре өлеше	100	100	100	100	100	100	100	100	100

2.9.3.	Күрсәтелә торган мәгариф хезмәтләре сыйфаты турында жирле халыктан сораштыру	Мәгариф идарәсе, белем бирү оешмалары	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	Гомуми белем бирүнең сыйфаты белән халыкның канәгать булуы	55	65	68,6	73,0	85,0	90,0	90,0	91,0	91,1
2.10. бурыч Заманча белем бирү киндиге булдыруда мәгълүмати технологияләргә куллану мөмкинлекләрен кинәйтү																					
2.10.1	Белем бирү өлкәсендә электрон рәвештә социаль әһәмиятле муниципаль хезмәтләр күрсәтү	Мәгариф идарәсе, белем бирү оешмалары	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	Муниципаль хезмәтләргә электрон рәвештә күрсәтүче учреждениеләр өлеше	100	100	100	100	100	100	100	100	100
2.10.2	Белем бирү оешмалары сайтларын модернизацияләү	Мәгариф идарәсе, белем бирү оешмалары	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	Федераль закон таләпләренә туры килә торган сайтлар өлеше "Россия Федерациясендә мәгариф турында"	90	90	100	100	100	100	100	100	100
2.10.3	Педагогларның һөнәри чөптәр берләшмәләрен үстөрү һәм аларга ярдәм итү	Мәгариф идарәсе, белем бирү оешмалары	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	Педагогларның чөптәр берләшмәләре саны	10/45	15/65	16/88	17/95	18/99	18/99	18/99	18/99	18/99,1
2.10.4	Цифрлы белем бирү ресурсларын эшләү	Мәгариф идарәсе, белем бирү оешмалары	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	Үз һөнәри эшчәнлекләрендә цифрлы белем бирү ресурсларынан файдаланучы педагоглар өлеше	75	75	80	90	100	100	100	100	100
2.11. бурыч Мәгарифнең инновацион кырын булдыруның яңа механизмнарын керту																					
2.11.1	Белем бирүнең эксперименталь һәм инновацион кырын булдыруның яңа механизмнарын керту (тьютор, стажировка, сынау майданчыклары)	Мәгариф идарәсе, белем бирү оешмалары ТР Мәгариф һәм фән министрлыгы (киләшү бунча)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	Стажировка, тьютор уздыру өчен пилот майданчыклары саны	5	5	5	5	5	5	5	5	5

2.11.2	Инновацион майданчыклар эшчэнлегенен нәтижәлелеген мониторинглау	Мәгариф идарәсе ОО ТР Мәгариф һәм фән министрлыгы (киләшү буенча)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	Мәгариф учреждениеләре базасында инновацион майданчыклар эшчэнлегенә турында мәгълүмат базасы булу	Әйе	Әйе	Әйе	Әйе	Әйе	Әйе	Әйе	Әйе	
3.Әлеге өлкәнең кадрлар потенциалы һәм мәктәп яшендәге балаларны сәламәтләндрү, шулай ук инвалид балаларга белем бирүне дә кертеп, тәрбия, өстәмә белем бирү системасын үстерү.																				
Максат: Мәгарифне модернизацияләү шартларында муниципаль тәрбия системасы белән идарә итү																				
3.1. бурыч Барлык социаль һәм яшь төркемнәре балалары өчен өстәмә белем алу мөмкинлеген аларның мәнфәгатьләре, кызыксынулары һәм белем бирү ихтияжларының характеры белән тәмин итү																				
3.1.1.	Өстәмә белем алу мөмкинлеген һәм сыйфатын арттыру	Мәгариф идарәсе, белем бирү оешмалары ТР Мәгариф һәм фән министрлыгы (киләшү буенча)	Агымдагы финанслау хисабына								Балаларга өстәмә белем бирү программалары белән колачланган балалар 5 яшьтән 18 яшькә кадәрге балалар һәм яшьләрнең гомуми саны буенча	70		70	75,2	78,3	80,4	80,4	80,5	82,0
3.1.2	Өстәмә белем бирү муниципаль мәгариф учреждениеләре эшчәнлеген тәмин итү	Мәгариф идарәсе, белем бирү оешмалары	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	Муниципаль биремне гомуми күләмдә үтәгән өстәмә белем бирү учреждениеләре өлеше	100	100	100	100	100	100	100	100	
3.1.3	Белем бирү процессында психологик-педагогик ярдәм күрсәтү системасын үстерү	Мәгариф идарәсе, белем бирү оешмалары	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	Ышаныч телефоны, консультация ярдәме "Психолог киңәшләре"	Әйе	Әйе	Әйе	Әйе	Әйе	Әйе	Әйе	Әйе	

3.1.4.	Авыр хэлдэ калган гаилэлэргэ психологик-педагогик ярдэм оештыру	Мэгариф идарэсе, белем бирү оешмалары	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	Авыр хэлдэ калган гаилэлэргэ психологик-педагогик ярдэм бердэм үзэге булу	1	1	1	1	1	1	1	1		
3.1.5	«Дэрестэн соң мэкэтэп» проектын гамэлгэ ашыру	Мэгариф идарэсе, белем бирү оешмалары ТР Мэгариф хэм фэн министрлыгы (килешү буенча)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	Техник ижат эшчэнлегенэ жәлеп ителгән укучылар өлеше	5,2	5,2	5,3	5,5	5,5	5,5	5,6	6,0	6,1	
3.1.6	«Музей - мэкэтэп» проектын гамэлгэ ашыру	Мэгариф идарэсе, белем бирү оешмалары	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	Проектта катнашучы гомуми белем бирү оешмалары өлеше	100	100	100	100	100	100	100	100	100	
3.1.7	Мэдәни-массакуләм чаралар, акция үткәрү	Мэгариф идарэсе, белем бирү оешмалары	Агымдагы финанслау хисабына									Гомуми шәһәр чаралары планын булдыру	Әйе	Әйе	Әйе	Әйе	Әйе	Әйе	Әйе	Әйе	Әйе	
3.1.8	Өстәмә белем бирүче педагогларга карата ярдәм күрсәтү системасын үстерү	Мэгариф идарэсе, белем бирү оешмалары	Агымдагы финанслау хисабына									Грант проектларында катнашучы педагоглар саны	5	8	9	9	10	10	10	10	15	16
3.1.9.	Өстәмә белем бирү учреждениеләрендә балаларны электрон исәпкә алу системасын булдыру	Мэгариф идарэсе, белем бирү оешмалары	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	Балаларның электрон исәпкә алуы гамэлгэ ашырыла торган балаларга өстәмә белем бирү учреждениеләре өлеше	50	100	100	100	100	100	100	100	100	
3.1.10.	Гомуми белем бирү учреждениеләренен сыйныф житәкчеләре эшчәнлегенә методик яктан ярдәм итү	Мэгариф идарэсе, белем бирү оешмалары	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	Методик ярдәм күрсәтүдә жәлеп ителгән гомуми белем бирү учреждениеләрендәге класс житәкчеләре өлеше	100	100	100	100	100	100	100	100	100	

3.1.1 1.	Балаларны тәрбияләнүнең актуаль мәсьәләләре буенча мәгълүмати-методик продукция (белешмәләр) чыгару	Мәгариф идарәсе, белем бирү оешмалары	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	Методик продукциянең исемнәре саны	1	1	1	1	1	1	1	1		
3.2. бурыч Сәламәтлекне саклаучы технологияләр кертү																						
3.2.1.	Укучыларны диспансеризацияләнүне оештыру	Мәгариф идарәсе, белем бирү оешмалары	Агымдагы финанслау хисабына									Диспансерлаштыру узган укучылар өлеше	100	100	100	100	100	100	100	100	100	
3.2.2.	Мәктәптә туклану системасын камилләштерү	Мәгариф идарәсе, белем бирү оешмалары	Агымдагы финанслау хисабына									Кайнар туклану белән тәмин ителгән укучылар өлеше	85	85	87	89	91	95	95	96	96,1	
3.2.3.	Медицина эшчәнлеген лицензияләү буенча чаралар үткөрү	Мәгариф идарәсе, белем бирү оешмалары	Агымдагы финанслау хисабына									Лицензияләнгән медицина кабинетлары өлеше	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
3.2.4.	Балалар һәм яшүсмерләр арасында асоциаль күренешләрне профилактикалау буенча яңа методикалар һәм технологияләр кертү	Мәгариф идарәсе, белем бирү оешмалары	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	Балалар һәм яшүсмерләр арасында асоциаль күренешләрне профилактикалау буенча яңа методикалар һәм технологияләр кертүче мәгариф учреждениеләре өлеше, %	70	70	75	80	85	88	88	90	91	
3.2.5.	Жәйге чорда балаларның мәшгульлеген тәмин итү өчен шартлар тудыру (хезмәт бригадалары)	Мәгариф идарәсе, белем бирү оешмалары	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	Хезмәт бригадаларында мәктәп укучылары саны	310	310	310	310	310	310	310	310	320	322
3.2.6.	Белем бирү учреждениеләре базасында көндөзге лагерь эшен оештыру	Мәгариф идарәсе, белем бирү оешмалары	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	Мәктәп яны лагерьларында укучылар өлеше	19	20	20	20	20	20	20	20	25	27

3.2.7.	ГТО нормаларын тапшыруны оештыру	Мәгариф идарәсе, белем бирү оешмалары	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	ГТО нормаларын үтәүне тулысынча үтәгән укучылар өлеше	50	50	55	60	65	65	66	68	68,2		
3.2.8.	Мәктәпләр һәм өстәмә белем бирү учреждениеләре базасында физкультура һәм спорт белән шөгыльләнү өчен шартлар тудыру	Мәгариф идарәсе, белем бирү оешмалары	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	Физкультура-спорт секцияләрендә шөгыльләнүче укучылар өлеше	8,5	8,5	8,7	8,8	8,9	9,0	9,1	15,0	15,2		
3.2.9	Хезмәт шартларын махсус бәяләү үткәрү	Мәгариф идарәсе, белем бирү оешмалары	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	Хезмәт шартлары буенча аттестацияләнгән эш урыннары өлеше	30	32	40	45	50	50	50	50	51		
3.2.10	Белем бирү учреждениеләре хезмәткәрләренә медицина тикшерүе үткәрү	Мәгариф идарәсе, белем бирү оешмалары	Агымдагы финанслау хисабына									Медицина тикшерүе узган хезмәткәрләр өлеше	100	100	100	100	100	100	100	100	100	
4. Белем бирү өлкәсендә муниципаль идарә системасын үстерү																						
Максат: Белем бирү өлкәсендә идарәнең нәтижелелеген арттыру																						
1. белем бирү өлкәсендә муниципаль бюджет чыгымнарының нәтижелелеген арттыру																						
4.1.1.	Белем бирү өлкәсендә дәүләт сәясәтен гамәлгә ашыру һәм оптималь белем бирү челтәрен булдыру	Мәгариф идарәсе, белем бирү оешмалары	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	Мәгариф оешмалары челтәрен үстерүнең муниципаль юл картасын булдыру	Әйе	Әйе	Әйе	Әйе	Әйе	Әйе	Әйе	Әйе	Әйе		
4.1.2.	Белем бирү өлкәсендә муниципаль бюджет акчаларын нәтижәле тотуны тәэмин итү	Мәгариф идарәсе, белем бирү оешмалары	Агымдагы финанслау хисабына									Ведомство буйсынуындагы муниципаль мәгариф учреждениеләре эшчәнлеген тәэмин итү өчен төзелгән шартнамәләрне һәм муниципаль контрактларны үтәү	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100

4.1.3.	Хезмэт хакын вакытында түлэүне тээмин итү ведомство буйсынуындагы муниципаль мэгариф учреждениелэре	Мэгариф идарэсе, белем бирү оешмалары	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	Хезмэт хакын түлэү сроклары буенча хокук бозулар билгелэнгән учреждениелэр саны	0	0	0	0	0	0	0	0	
4.1.4.	Муниципаль мэгариф учреждениелэренен расланган тарификациялэре һәм хезмэткә түлэүнең билгелэнгән чиклэрендә хезмэт хакын түлэү фонды (ХХТФ)	Мэгариф идарэсе, белем бирү оешмалары	Агымдагы финанслау хисабына									Хезмэт өчен түлэүнең расланган фондын (хезмэт хезмэт хакын түлэү фонды (ХХТФ) арттыру билгелэнгән учреждениелэр саны	0	0	0	0	0	0	0	0
4.1.5.	Бухгалтерлык исәбен алып бару, бухгалтерлык һәм статистик хисаплылыкны үз вакытында тапшыру буенча хокук бозулар булмау	Мэгариф идарэсе, белем бирү оешмалары	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	Бухгалтерлык исәбен алып бару һәм хисап бирү буенча хокук бозулар билгелэнгән учреждениелэр саны	0	0	0	0	0	0	0	0	
БАРЛЫГЫ			1 118 642,0	1 186 478,6	1 271 201,5	1 291 066,8	1 518 730,4	1 483 016,3	1 785 464,3	1 796 554,3	1 802 624,5									
			1 118 642,0								1 785 464,3	1 796 554,3	1 802 624,5							

Лист согласования к документу № 1396 от 24.10.2022

Инициатор согласования: Мусина Е.А. Главный специалист организационного отдела

Согласование инициировано: 26.10.2022 15:18

Лист согласования

Тип согласования: **последовательное**

№	ФИО	Срок согласования	Результат согласования	Замечания
1	Нургаянов Л.Ф.		 Подписано 27.10.2022 - 06:59	-